

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ผลงานนี้เป็นการวิจัยเชิงวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ที่มีจุดมุ่งหมายในการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ โดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบการทดลองเบื้องต้น หรือ Pre-experimental Design แบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและสอบหลัง (One Group Pretest – Posttest Design) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2533 : 65) จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องซึ่งนำไปสู่ปัญหาและที่มาของงานวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดแนวทางการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบโดยการศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์หลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเป็นรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานของคริสโคลลส์ (Drissolls, 2003) การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมโดยปีเตอร์ เอ็ม เซนจ์ (Perter M. Senge, 1994) และการคิดวิเคราะห์ของมาร์扎โน (Marzano, 2001)

จากนี้จึงนำรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานที่ผ่านกระบวนการพัฒนา (Development) อย่างเป็นระบบไปใช้ในการแก้ปัญหาการคิดวิเคราะห์ โดยวิธีเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม (Team Learning) ในรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานที่พัฒนาขึ้น เพื่อให้แต่ละทีมศึกษานิ้อห่า และกิจกรรมเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์โดยใช้เนื้อหาบทเรียนวิชาการสร้างสื่อการเรียนการสอน หน่วยการเรียนที่ 1 หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง อย่างไรก็ได้การใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสาน ในการวิจัยนี้เป็นการจัดถึงแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของบราวนอร์ที่เชื่อว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมซึ่งนำไปสู่การค้นพบและการแก้ปัญหา (Bruner, 1915. อ้างถึงใน สุมาลี ชัยเจริญ, 2551 : 81)

ผลลัพธ์ (output) ที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ส่วนผลผลิตที่ได้รับ (outcome) ได้แก่ ทักษะการคิดวิเคราะห์ในการเลือกและการใช้สื่อการเรียนการสอน สำหรับนักศึกษาสายครุศาสตร์ ที่จะเตรียมตัวออกไปประกอบวิชาชีพครูในอนาคต รูปแบบที่พัฒนาขึ้นจะสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพของกระบวนการและสาระสำคัญในการวิจัยและพัฒนา ซึ่งจะนำไปสู่การประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาการคิดวิเคราะห์ในชีวิตประจำวัน โดยผู้วิจัยได้กำหนดกระบวนการและขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิจัย (Research 1 : R1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐานสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ

ขั้นที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เอกสาร แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบผสมผสาน การเรียนรู้ร่วมกัน เป็นทีม และการคิดวิเคราะห์

ขั้นที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ โดยการสัมภาษณ์ผู้มีอำนาจและ การใช้แบบสอบถามอาจารย์ผู้สอน ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ตอนที่ 2 พัฒนา (Development 1 : D1) การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

ขั้นที่ 1 การสร้างโครงสร้างรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานและรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามตามแบบทดสอบและแบบประเมินที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 3 วิจัย (Research 2 : R2) การทดลองใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสาน

การใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์กับกลุ่มตัวอย่างในการทดลอง ได้แก่นักศึกษาชั้น ค.บ. 2 วิชาเอกคอมพิวเตอร์ศึกษา ซึ่งได้มามาตรฐานการเจาะจง (purposive sampling)โดยขั้นการเรียนรู้เป็น 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นก่อนการเรียนรู้ การเตรียม การลงทะเบียน การปฐมนิเทศ การทดสอบก่อนเรียน

ขั้นที่ 2 ขั้นการเรียนรู้บทเรียน เรียนรู้บทเรียนวิชาการสร้างสื่อการเรียนการสอน เรื่องที่ 1-5 การทดสอบระหว่างเรียน

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป แต่ละทีมสรุปเนื้อหาบทเรียนและนำเสนอ, การทดสอบหลังเรียน

ตอนที่ 4 พัฒนา(Development 2 : D2) การประเมินการใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสาน

ขั้นที่ 1 เปรียบเทียบผลการเรียนรู้แบบผสมผสานก่อนเรียนและหลังการเรียน ใช้ t-test

ขั้นที่ 2 นำเสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณาและผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขตามข้อแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

ตอนที่ 5 การรับรองรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสาน

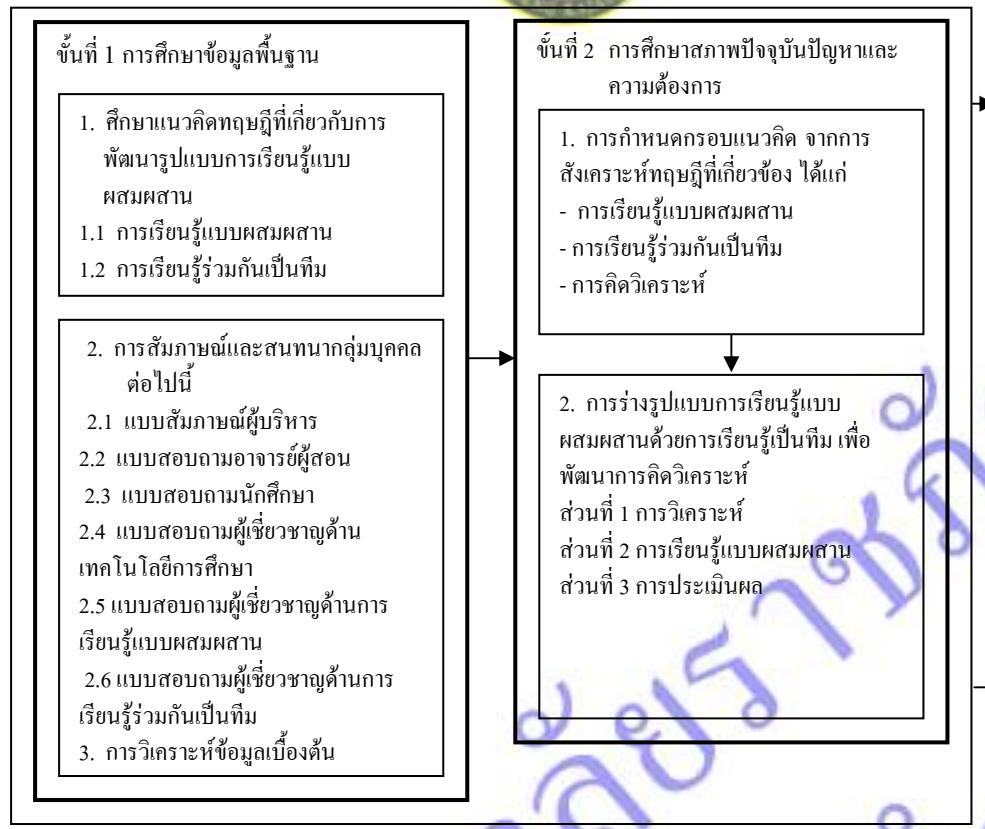
ผู้วิจัยนำผลงานเสนอผู้ทรงคุณวุฒิรับรองรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ และการเผยแพร่รูปแบบพร้อมเงื่อนไขการใช้งาน

แผนภูมิที่ 3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสาน

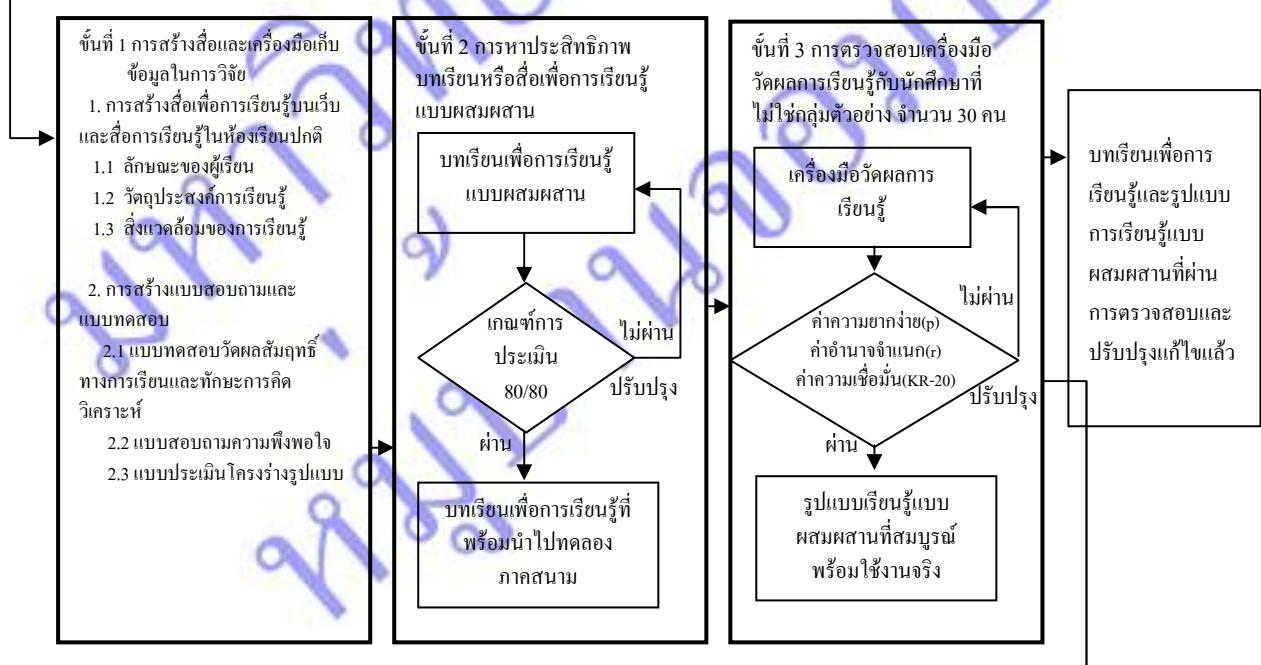
กระบวนการและขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

ผลที่ได้รับ

ตอนที่ 1 (R1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ

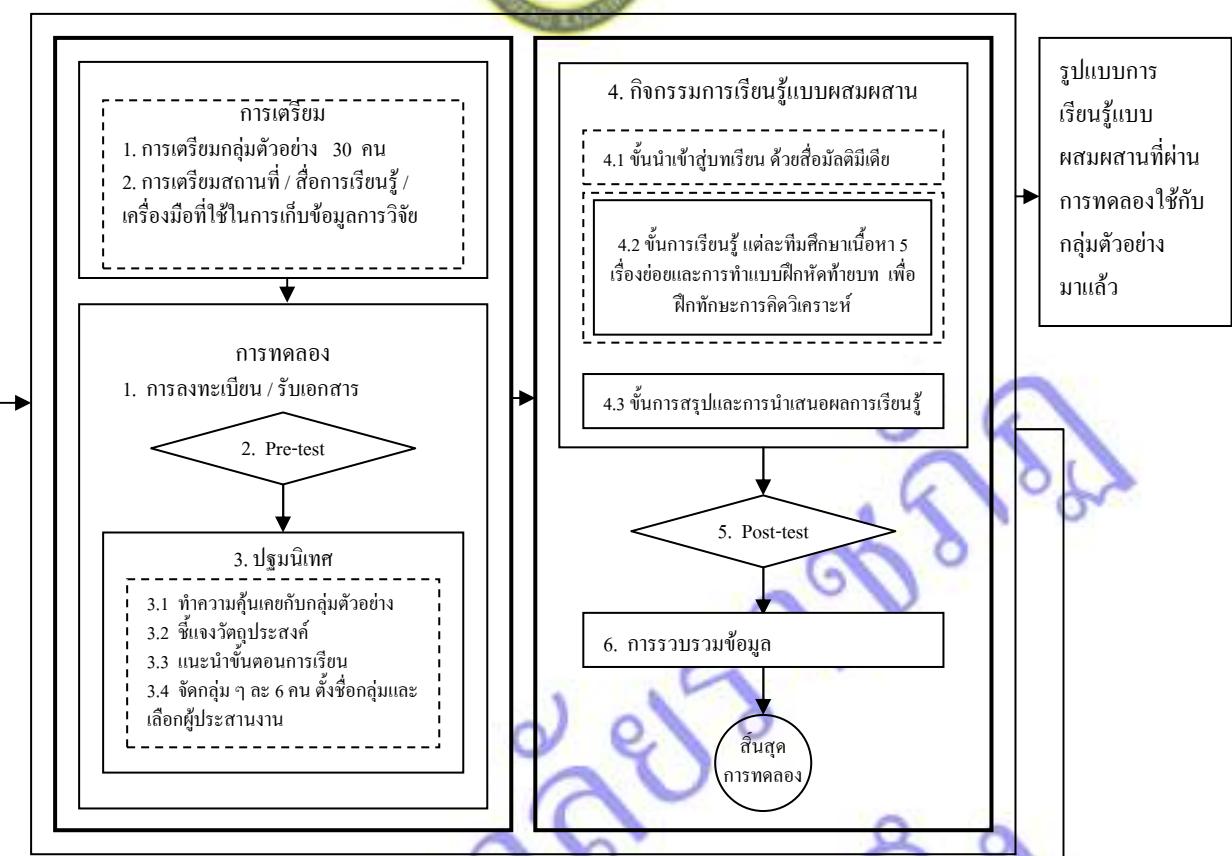

ตอนที่ 2 (D1) การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

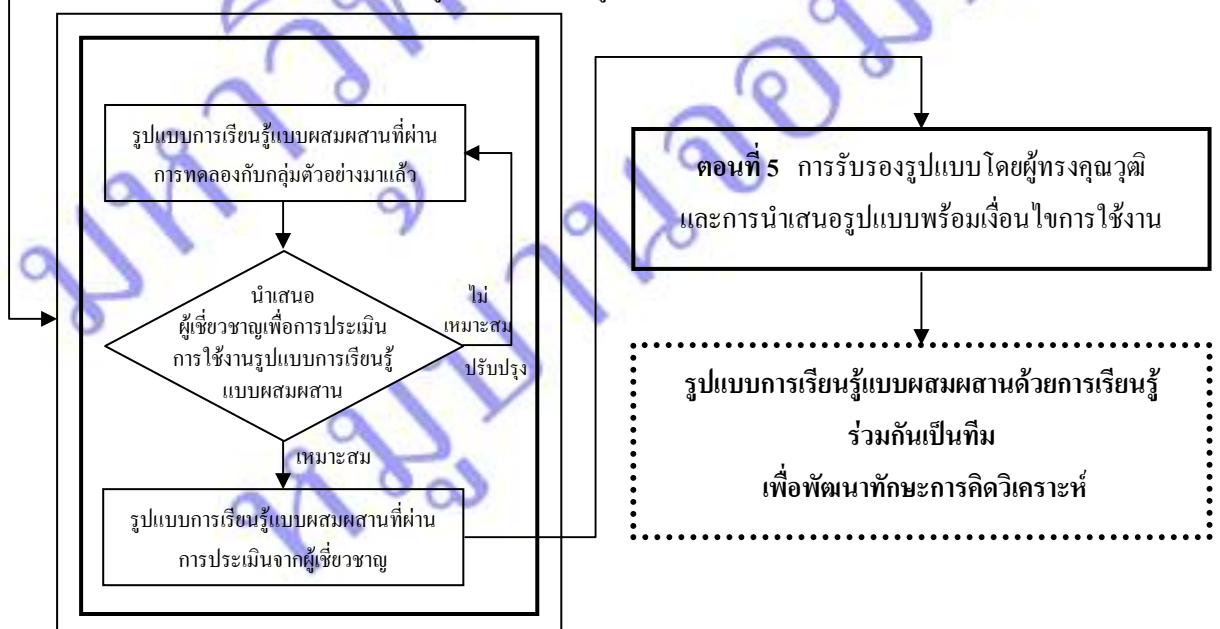

ตอนที่ 3 (R2) การทดลองใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสาน

ตอนที่ 4 (D2) การประเมินการใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสาน

แผนภูมิที่ 3.2 ขั้นตอนและกระบวนการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสาน

รายละเอียดในการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการดังรายละเอียดในแต่ละตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการ

การศึกษารูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีขั้นตอนย่อย ดังนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน หลักการแนวคิดทฤษฎี จากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

1. การศึกษาค้นคว้าความรู้เกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน โดยอาศัยตำรา หนังสือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งพบว่าปัญหาพื้นฐานในการพัฒนาประเทศขึ้นอยู่กับคุณภาพของประชาชนในแต่ละประเทศ สำหรับประเทศไทยแม้ว่าจะมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษาเพื่อให้ประชาชนได้รับการพัฒนาไปตามเจตนาของพระราชนูญัตินั้น แต่ในความเป็นจริงกระบวนการเรียนการสอนซึ่งเป็นขั้นตอนปฏิบัติการในการถ่ายทอดความรู้จากครูหรือแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ไปสู่ผู้เรียนซึ่งเป็นเยาวชนที่สำคัญของชาติ ยังมีปัญหาอุปสรรคอีกมาก โดยเฉพาะการขาดทักษะด้านเทคนิคิวิธีจัดการเรียนการสอน และการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการคิดสร้างสรรค์หรือการคิดเชิงวิเคราะห์ อย่างไรก็ตามความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการใหม่ ๆ สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาการเรียนการสอนได้หลากหลาย รวมทั้งวิธีการใหม่ ๆ เช่น การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แบบผสมผสานระหว่างการเรียนรู้บนเว็บกับการเรียนรู้ในห้องเรียนปกติ มีความมุ่งหมายเพื่อตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน (Kan, 1998) คุณสมบัติที่ดีของการเรียนรู้ลักษณะนี้คือการลดข้อจำกัดของแต่ละวิธีออกไป ปัจจัยสำคัญซึ่งเป็นองค์ประกอบของการเรียนรู้แบบผสมผสาน ได้แก่ โปรแกรมการเรียนการสอนที่ยืดหยุ่นและเข้าใจง่าย (Baan and Milhiem, 1997) นอกจากนี้ยังพบว่าความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการคอมพิวเตอร์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้พัฒนาทั้งด้าน硬件และซอฟต์แวร์ให้มีศักยภาพเพื่อรองรับการใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงนับว่าคอมพิวเตอร์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นสิ่งสนับสนุนพื้นฐานในการกำหนดองค์ประกอบและแนวทางในการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน

2. การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมของผู้เรียน ในเรื่องความหมายเป็นการร่วมมือกันในการคิด แสดงความเห็นและช่วยกันทำงานเป็นกลุ่ม มีลักษณะการดำเนินงานคล้ายกับกิจกรรมกลุ่ม สมาชิก มีการประสานพลังร่วมกันภายในทีม มีความสามารถสร้างสรรค์ผลงานใหม่ ๆ มีอิสระในการ ตัดสินใจของการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม (Peter M. Senge, 1994) หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ที่ เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นพื้นฐานในการออกแบบองค์ประกอบของการเรียนการสอนแบบผสมผสาน

3. การคิดวิเคราะห์ เป็นการศึกษาความหมาย ความสำคัญและจำเป็น ลักษณะของการคิด วิเคราะห์ ประโยชน์และความสำคัญ การประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวัน(Marzano, 2001) แนวทาง ในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนเนื้อหาวิชาการสร้างสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับ กระบวนการคิดวิเคราะห์

ขั้นที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ เพื่อนำไปสู่การพัฒนารูปแบบ การเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ โดย อาศัยแหล่งข้อมูลต่าง ๆ และวิธีการดำเนินงานดังนี้

1. ผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ และคณะคณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง โดยการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อใช้ในการ สัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพการศึกษาในปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ เพื่อนำไปสู่การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสาน

สำหรับวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้การศึกษาจากเอกสาร darüberที่เกี่ยวข้องกับการ สร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และนำมาสร้างประเด็นสัมภาษณ์ 3 ด้าน คือ ด้านการ เรียนรู้แบบผสมผสาน ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม และด้านการคิดวิเคราะห์ โดยได้กำหนดข้อ คำถามจำนวน 12 ข้อ และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องตามที่ได้รับคำแนะนำ จากนั้นนำแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่ผ่านการ ตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยนำไปตรวจสอบค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถามจากผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมิน จำนวน 3 ท่าน ซึ่งผลการ ประเมินได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.94 ($\bar{x}$ มากกว่า $.50$ ขึ้นไป) ซึ่งหมายถึงข้อคำถามที่ผ่านการ ตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญไปแล้วนั้นมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการสัมภาษณ์ได้

นำแบบสัมภาษณ์ไปสัมภาษณ์ผู้บริหารคือรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ คณบดีคณะครุศาสตร์ เพื่อหาข้อสรุปและยืนยันความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบ ผสมผสาน และได้สรุปผลการสัมภาษณ์ในประเด็นต่าง ๆ โดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) สำหรับนำไปประกอบการสร้างรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและการสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา ด้านการเรียนรู้แบบผสมผสาน ด้านการเรียนรู้เป็นทีม และด้านจิตวิทยาการคิดวิเคราะห์เกี่ยวกับปัญหาความต้องการ และแนวคิดในการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน พบว่ามีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันกล่าวคือมีความจำเป็นมากขึ้นทึ้งในปัจจุบันและในอนาคตที่จะต้องปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้ให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนชุดใหม่ ที่ผ่านมาในมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงก็มีการนำเทคโนโลยีมาใช้จัดการเรียนรู้อย่างแพร่หลาย เช่น การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน การเรียนการสอนบนเว็บ แต่ยังไม่มีการพัฒนาถึงขั้นเป็นรูปแบบการเรียนรู้ การเรียนรู้แบบผสมผสานที่มีการออกแบบวางแผนเป็นอย่างดีจะเข้ามาแทนที่การเรียนการสอนแบบดั้งเดิมหรือแบบออนไลน์เพียงอย่างเดียว การจัดการเรียนรู้แบบคู่ขนานกันไปน่าจะดีที่สุด และควรจัดแบบคู่อยู่เป็นคู่อยู่ไป ก่อนๆ เพิ่มนบทบาททางเทคโนโลยีจนถึงขั้นต่ำรูป 50 : 50 พร้อม ๆ กับเตรียมความพร้อมทั้งผู้เรียนและผู้สอนไปด้วยกัน

2. อาจารย์ผู้สอน เป็นแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนและกระบวนการเรียนการสอนโดยตรง เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านปัญหาอุปสรรคในการเรียนการสอนทุกด้านด้วยตนเอง ดังนั้นผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาข้อมูลประเด็นปัญหาจากอาจารย์ผู้สอนทั้ง 4 คนจะได้แก่ คณะครุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ คณะละ 3 ท่าน รวมเป็น 12 ท่าน เพื่อสอบถามความคิดเห็นโดยใช้แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ ความเหมาะสม / เห็นด้วยมากที่สุด ความเหมาะสม / เห็นด้วยมาก ความเหมาะสม / ปานกลาง ความเหมาะสม / เห็นด้วยน้อย ความเหมาะสม / เห็นด้วยน้อยที่สุด ซึ่งมีข้อคำถามจำนวน 20 ข้อ ครอบคลุมปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนแบบผสมผสาน การเรียนรู้ร่วมกัน เป็นทีม และการคิดวิเคราะห์

อย่างไรก็ตามในการให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของอาจารย์ผู้สอนได้เสนอว่า ควรดำเนินถึงลักษณะวิชาด้วยว่าวิชาใดเหมาะสมที่จะใช้การเรียนการสอนแบบผสมผสานในสัดส่วนเท่าใด ระหว่างการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมและการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ซึ่งการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมก็ยังมีสำคัญเสมอ เพราะเราสอนคน หลายคนเรื่องที่ผู้เรียนยังต้องการครูเป็นต้นแบบและบางเรื่องเด็กนักเรียนสามารถเรียนรู้จากครูได้โดยตรง ส่วนออนไลน์ก็มีความสะดวกตรงที่ไม่จำกัดเวลาและสถานที่ในการเรียนรู้

3. ผู้เชี่ยวชาญ โดยการจัดประชุมสนทนากลุ่ม (focus group) สำหรับผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องเพื่อชี้แจงประเด็นความรู้ ปัญหา ที่ได้จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นอันเป็นหลักการ แนวคิด และทฤษฎี เชื่อมโยงกับสภาพปัญหาอุปสรรคในการเรียนการสอนปัจจุบัน ดังนั้นการจัดประชุมกลุ่ม

สนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อหาข้อสรุปประเด็นปัญหา และแนวทางในการแก้ไขจากตอบคำถามและการอภิปรายระหว่างผู้เชี่ยวชาญทั้ง 4 ด้าน คือด้านเทคโนโลยีการศึกษา ด้านการเรียนรู้แบบผสมผสาน ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม

ด้านจิตวิทยาและการคิดวิเคราะห์ โดยใช้แบบสรุปประเด็นปัญหาสำหรับผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านสรุปความคิดเห็นจากการอภิปรายและตอบคำถาม จากนั้นผู้วิจัยจึงนำเนื้อหาทั้งหมดไปวิเคราะห์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนและดำเนินงานวิจัยต่อไป

ตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่สร้างและพัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย มีดังนี้

ขั้นที่ 1 การสร้างโครงร่างรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานและรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้

1. การสร้างโครงร่างรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. การกำหนดกรอบแนวคิด

1.1 กำหนดกรอบแนวคิดรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานและการประยุกต์หลักการแนวคิด ทฤษฎี มาใช้ในงานวิจัย

1.2 กำหนดกรอบแนวคิดการเรียนเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมและการประยุกต์หลักการแนวคิด ทฤษฎี มาใช้ในงานวิจัย

1.3 กำหนดกรอบแนวคิดการคิดวิเคราะห์ของมาرزานา(Marzano,2001:30-35) และการประยุกต์หลักการ แนวคิด ทฤษฎีมาใช้ในงานวิจัย

2. การสรุปแนวทางในการสร้างรูปแบบการเรียนรู้

3. การออกแบบโครงร่างรูปแบบการเรียนรู้ในงานวิจัย

การดำเนินการตามขั้นตอนดังกล่าวมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การกำหนดกรอบแนวคิด

เป็นการสร้างรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานโดยการประยุกต์หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยเกี่ยวกับให้สอดคล้องกับประเด็นการเรียนรู้แบบผสมผสาน การเรียนรู้ร่วมกัน เป็นทีม และการคิดวิเคราะห์

1.1 กำหนดกรอบแนวคิดรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานและการประยุกต์หลักการ แนวคิด ทฤษฎี มาใช้ในงานวิจัย

ตารางที่ 3.1 กรอบแนวคิดรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานจากการประยุกต์หลักการ แนวคิด ทฤษฎีมาใช้ในงานวิจัย

หลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	กรอบแนวคิดในการเรียนรู้แบบผสมผสาน
<p>การเรียนรู้แบบผสมผสาน</p> <p>เป็นแนวทางการแก้ปัญหาข้อจำกัดของการเรียนรู้ด้วยวิธีเดียวเช่นเดียว ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบผสมผสานไว้ดังนี้</p> <p>คริสคลอลล์ (Driscoll, 2002) ได้เสนอแนวคิด การเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) โดยแบ่งการเรียนรู้แบบนี้ออกเป็น 4 แนวคิด คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> การผสมผสานเทคโนโลยีการเรียนการสอนบนเว็บ กับการเรียนการสอนในชั้นเรียนแบบดั้งเดิม การผสมผสานวิธีสอนที่หลากหลายเข้าด้วยกันเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุด การผสมผสานเทคโนโลยีการเรียนการสอนทุกรูปแบบกับการเรียนการสอนในชั้นเรียนแบบดั้งเดิม การผสมผสานเทคโนโลยีการเรียนการสอนกับการทำงานจริง <p>nick van dam(Nick Van Dam,2003)ได้กล่าวถึง แนวทางการเลือกใช้การเรียนรู้แบบผสมผสานไว้ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> การเรียนการสอนแบบเผชิญหน้า(face to face) การเรียนด้วยตนเองบนเว็บ (self-paced e-learning) การเรียนบนเว็บแบบสด (live e-learning) <p>บานัน และ มิลไฮม์ และคริสคลอลล์ (Banan and Milheim ,1997 ; Driscoll , 1997) กล่าวว่าการออกแบบการเรียนรู้บนเว็บที่ดีและมีประสิทธิภาพ มีดังนี้</p>	<p>รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการเรียนการสอน บนเว็บ ผสมผสานกับการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติ โดยแบ่งการดำเนินงานเป็น 3 ส่วน ดังนี้คือ</p> <p>ส่วนที่ 1 การพิจารณาองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนรู้ ได้แก่ เป้าหมายของการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนปกติและการเรียนรู้บนเว็บ ชนิดของการเรียนรู้หลักสูตร การเรียนการสอนบทบาทของผู้เรียน ครูผู้สอน ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ให้การสนับสนุน วิธีเรียนรู้บนเว็บ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และระบบเครือข่าย ปัจจัยสนับสนุน การเรียนการเรียนรู้ และการประเมินการเรียนรู้แบบผสมผสาน</p> <p>ส่วนที่ 2 ขั้นการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน มี 3 ขั้นคือ</p> <p>ขั้นที่ 1 ก่อนการเรียนการสอน ได้แก่ การลงทะเบียนเพื่อรับเอกสารและข้อมูลในการสมัครเข้าเรียนกับบทเรียนบนเว็บ การปฐมนิเทศเพื่อสร้างความเข้าใจและความคุ้นเคยด้วยสื่อมัลติมีเดียการเรียนรู้บนเว็บ (web based learning : WBL) กับกิจกรรมการนำเสนอและการบรรยายประกอบสื่อแบบเผชิญหน้า(Face to Face : F2F) ในห้องเรียน เป็นการดำเนินงานแบบกิจกรรมกลุ่มเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าเรียนรู้เนื้อหาบทเรียนและการทำกิจกรรม</p>

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

หลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	กรอบแนวคิดในการเรียนรู้แบบผสมผสาน
<p>1. องค์ประกอบของโปรแกรมการเรียนการสอน 2. มีวิธีเรียนที่บีดหยุ่นและเข้าใจง่าย 3. กิจกรรมการเรียนน่าสนใจ 4. เป็นสื่อมัลติมีเดีย</p> <p>ตาม (Khan, 1998) ได้กล่าวถึงหลักการพื้นฐานในการจัดการเรียนรู้เว็บว่า มี 5 ประการคือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน 2. มีความร่วมมือระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน 3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนแสดงความรู้ด้วยตนเอง 4. การให้ผลข้อมูลนักเรียนที่ 5. ตอบสนองความต้องการระหว่างบุคคล การเรียนด้วยตนเองไม่จำกัดเวลาและสถานที่ <p>รีแลนและกิลลานี(Relan and Gillani,1995) กล่าว ถึงลักษณะการเรียนการสอนบนเว็บว่า ได้แก่ การมีปฏิสัมพันธ์ทึ้งในและนอกเครือข่าย มีการถามตอบ สามารถโต้ตอบได้ทั้งเป็นกลุ่มและรายบุคคล ด้วยทรัพยากรบนเว็บเพื่อให้ข้อมูลข้อนักเรียนที่ได้แก่ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์(E-mail) และกระดานข่าว (Web board)</p> <p>อาการณ์ ใจเที่ยง (2540 : 134) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนแบบผสมผสานไว้วดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อสนองจุดประสงค์ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ เจตคติ ทักษะ 2. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถ 3. เพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน 4. เพื่อเปลี่ยนการเรียนการสอนให้น่าสนใจขึ้น 	<p>การแนะนำกระบวนการและขั้นตอนการเรียน การสอนด้วยสื่อมัลติมีเดียบนเว็บ รวมถึงสิ่งที่ควรจะรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียน การสอนที่สร้างขึ้น</p> <p>ขั้นที่ 2 ดำเนินการเรียนการสอนแบบ ผสมผสานมี ขั้นตอนย่อๆ ดังนี้</p> <p>ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน นำเสนอด้วยสื่อมัลติมีเดียร่องการเรียนรู้บนเว็บเสนอกรณีศึกษา เกี่ยวกับความสำคัญของสื่อการเรียนการสอน กับการคิดวิเคราะห์ ผู้เรียนสามารถแสดง ความคิดเห็นบนเว็บได้โดยใช้เครื่องมือchat , e-mail weblog , web board</p> <p>ขั้นการสอน ผู้เรียนศึกษานิ้อ Havichaya สร้างสื่อการเรียนการสอน ซึ่งแบ่งเป็น 5 เรื่อง ข้อความตามกระบวนการและขั้นตอนจากเอกสาร ใบงานแต่ละทีม สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กันในกลุ่ม ด้วยกิจกรรมในใบงาน และ กระดานข่าว นอกเหนือนี้ยังสามารถสร้าง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน หรือผู้เรียน กับผู้สอน ได้ด้วยเครื่องมือบนเว็บทั้งแบบ ประสานเวลา (synchronous) และแบบไม่ ประสานเวลา (asynchronous)</p> <p>ขั้นที่ 3 สรุปการเรียนการสอน</p> <p>ส่วนที่ 3 การประเมินผลรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้เป็นทีม เพื่อการ พัฒนาการคิดวิเคราะห์ ซึ่งประกอบด้วย กระบวนการดังนี้</p>

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

หลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	กรอบแนวคิดในการเรียนรู้แบบผสมผสาน
<p>นอกจากนี้อภิกรณ์ ใจเที่ยง (2540 : 135) ยังได้กล่าวถึงรูปแบบการผสมผสานวิธีสอนทำได้ 3 ลักษณะ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> การผสมผสานเป็นชั้วโมง การผสมผสานเป็นรายสัปดาห์ การผสมผสานเป็นรายภาค <p>ระดับการผสมผสาน</p> <p>บุปผชาติ ทัพพิกรณ์ (2548) ได้กล่าวถึงระดับการผสมผสานไว้ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> informational : online 5 – 10 % supplemental : online 20 – 30 % blended : online 50 – 60 % distance : online 90 – 100 % <p>องค์ประกอบที่ทำให้การเรียนการสอนแบบผสมผสานประสบผลสำเร็จ</p> <ol style="list-style-type: none"> การประกอบกันระหว่างสองรูปแบบ แหล่งทรัพยากร ความเป็นอิสระของผู้เรียน การมีปฏิกริยาต่อกัน	<p>1. การประเมินกระบวนการเรียนรู้แบบผสมผสาน</p> <p>2. การประเมินผลทักษะการคิดวิเคราะห์</p> <p>3. การประเมินผลองค์ประกอบของกิจกรรม</p> <p>4. การพิสูจน์การเรียนการสอน</p>

1.2 กำหนดกรอบแนวคิดการเรียนเรียนรู้รวมกันเป็นทีมจากการประยุกต์หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัย

ตารางที่ 3.2 กรอบแนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม ตามแนวคิด ของปีเตอร์ เอ็ม เซنج (Peter M. Senge)

หลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมในงานวิจัย
<p>การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม</p> <p>ลักษณะการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม มีดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> สมาชิกต้องมีแนวคิด แนวปฏิบัติที่สอดคล้องกัน และมีจุดมุ่งหมายในการทำงานเป็นไปในแนวทางเดียวกัน สมาชิกต้องได้รับการเพิ่มอำนาจในการทำงาน ซึ่งเป็นการกระจายอำนาจความรับผิดชอบ และความอิสระในการตัดสินใจปฏิบัติงาน เพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น สมาชิกต้องมีการประสานพลังร่วมกันภายในทีม โดยนำความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญของแต่ละคนในทีมออกมายาให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติงาน สมาชิกต้องสามารถสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้น และประสานงานกับผู้อื่นได้ โดยร่วมมือกันคิดเปลี่ยนแปลงสิ่งใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้น สมาชิกต้องส่งเสริมสนับสนุนและกระตุ้นการเรียนรู้ของสมาชิกแต่ละคนในทีม ให้เรียนรู้ร่วมกัน ถ่ายทอดการปฏิบัติงานและทักษะความรู้ไปยังส่วนรวม ซึ่งจะเป็นการช่วยเหลือผู้อื่นให้รู้วิธีปฏิบัติ รู้วิธีการและสามารถสร้างกระบวนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการทำงาน สมาชิกต้องสามารถวิเคราะห์ปัญหาที่ซับซ้อนได้อย่างลึกซึ้ง เพื่อให้เข้าใจการทำงานและปัญหาที่เกิดขึ้น	<p>จากการศึกษาหลักการ แนวคิด ของปีเตอร์ เอ็ม เซنج ได้นำมาประยุกต์ใช้กับงานวิจัย ได้โดยนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แบ่งออกเป็น 5 ทีม ๆ ละ 6 คน ซึ่งสมาชิกแต่ละคน จะทำกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับคนอื่นในทีมด้วยพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ร่วมกันศึกษาเนื้อหาบทเรียนในเอกสาร และทำแบบฝึกหัดเป็นทีม เพื่อให้ได้ผลงานการเรียนรู้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ร่วมกันคิดวิธีการทำงานแบบใหม่ ๆ ให้ได้ผลงานการเรียนรู้ร่วงเดียวงานดีและมีประสิทธิภาพ สร้างสรรค์ผลงานหรือคำตอบใหม่ ๆ อย่างมีเหตุผลร่วมกันของสมาชิกในทีม การยอมรับความคิดเห็นหรือบุคลิกภาพที่แตกต่างของสมาชิกในทีม ร่วมกันคิดหาวิธีสมมติฐานความสามารถของแต่ละคน เพื่อการทำงานที่มีประสิทธิภาพ สังเกตและเรียนรู้ความสามารถของเพื่อนร่วมทีม จนสามารถระบุความเชี่ยวชาญของสมาชิกแต่ละคนได้ เรียนรู้วิธีศึกษาหาความรู้ร่วมกันกับผู้อื่น ด้วยความจริงใจและให้เกียรติซึ่งกันและกัน การฝึกทักษะต่าง ๆ ในการทำงานร่วมกัน

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

หลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมในงานวิจัย
<p>7. สมาชิกทุกคนต้องมีความไว้วางใจในการปฏิบัติงาน เชื่อมั่นระหว่างกัน เก้าอี้ในการทำงานของแต่ละคน</p> <p>8. สมาชิกในทีมต้องเพชิญหน้ากับความเสี่ยงหรือต้องตัดสินใจในการทำงานด้วยตนเองเมื่อเกิดความผิดพลาด ต้องรู้จักให้อภัยและให้กำลังใจ</p> <p>9. สมาชิกควรแสดงพฤติกรรมที่สุภาพให้เกียรติกันในที่ทำงาน ทึ้งพุตติกรรมและคำพูด</p> <p>10. สมาชิกควรรับฟังผู้อื่นอย่างตั้งใจ และลURREนความคิดของตนเองเอาไว้ขณะที่ผู้อื่นพูด</p> <p>11. สมาชิกควรมีจิตสำนึกรู้ว่าตนเองมีความสำคัญในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของทีมรวมทั้งภาคภูมิใจในความสำเร็จของทีม</p> <p>12. สมาชิกสอบถามและสะท้อนความคิดเห็นของสมาชิกท่านอื่น ด้วยการพูดคุย ซักถาม ระดมสมอง ร่วมกันคิด และถือความคิดเห็นของตนไปสู่คนอื่น รวมทั้งกระตุ้นให้เกิดการวิเคราะห์ ซักถาม ไต้แย้ง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยการมีปฏิสัมพันธ์</p>	<p>9. มีการสอบถามและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกิจกรรมการเรียนรู้กับเพื่อนร่วมทีมเสมอ</p> <p>10. สร้างบรรยากาศในการทำงานให้มี ด้วยการ โต้ตอบการแสดงความคิดเห็นกับเพื่อนสมาชิกด้วยเหตุผลที่เหมาะสม</p>

1.3 กำหนดกรอบแนวคิดการคิดวิเคราะห์จากการประยุกต์หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ของ มาร์ซานो(Marzano,2001:30-35)

ตารางที่ 3.3 กรอบแนวคิดการคิดวิเคราะห์ ตามแนวคิด ของมาร์ชาโน

หลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	การคิดวิเคราะห์ในงานงานวิจัย
<p>การคิดวิเคราะห์</p> <p>การคิดวิเคราะห์ เป็นการคิดที่สามารถจำแนกแยกแยะข้อมูลหรือวัตถุสิ่งของต่างๆ หรือเรื่องราวเหตุการณ์ออกเป็นส่วนย่อยตามหลักการหรือเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อค้นหาความจริงหรือความสำคัญที่แฟงอยู่หรือปρาก្យูอยู่</p> <p>กระบวนการจัดกระทำกับข้อมูล 6 ระดับ มีดังนี้</p> <p>ระดับที่ 1 ขั้นรวมรวม เป็นการคิดบททวนความรู้เดิม การรับข้อมูลใหม่ และเก็บเป็นคลัง ข้อมูลไว้ เพื่อการถ่ายโยงความรู้จากความจำดาวรุ่งสู่การนำไปใช้ในการปฏิบัติการ โดยไม่จำเป็นต้องเข้าใจโครงสร้างของความรู้นั้น</p> <p>ระดับที่ 2 ขั้นเข้าใจ เป็นการเข้าใจสาระที่เรียนรู้ สู่การเรียนรู้ใหม่ในรูปแบบการใช้สัญลักษณ์ เป็นการสังเคราะห์โครงสร้างพื้นฐานของความรู้นั้นโดยเข้าใจประเด็นสำคัญ</p> <p>ระดับที่ 3 ขั้นวิเคราะห์ เป็นการจำแนกความเหมือนและความต่างอย่างมีหลักการ การจัดหมวดหมู่ที่สัมพันธ์กับความรู้ การสรุปอย่างสมเหตุสมผลโดยสามารถบ่งชี้ข้อผิดพลาดได้ การประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่โดยใช้ฐานความรู้ และการคาดการณ์ผลที่ตามมาบนพื้นฐานของข้อมูล</p> <p>ระดับที่ 4 ขั้นใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์ เป็นการตัดสินใจในสถานการณ์ที่ไม่มีคำตอบชัดเจน การแก้ไขปัญหาที่ยุ่งยาก การอธิบายปρาก្យูการณ์ที่แตกต่างและการพิจารณาหลักฐานการสรุปสถานการณ์ที่มีความซับซ้อน การตั้งข้อสมมุติฐานและการทดสอบสมมุติฐาน</p>	<p>จากการศึกษาหลักการ แนวคิด เกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์ของมาร์ชาโน สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนรู้ระดับปริญญาตรีในรายวิชาการสร้างสื่อการเรียนการสอน ซึ่งแบ่งออกเป็นเรื่องย่อยได้ 5 เรื่อง ดังต่อไปนี้</p> <p>เรื่องที่ 1 ความหมาย คุณค่า และคุณสมบัติของสื่อการเรียนการสอน</p> <p>เรื่องที่ 2 ประเภทของสื่อการเรียนการสอน</p> <p>เรื่องที่ 3 หลักการเลือกสื่อการเรียนการสอน</p> <p>เรื่องที่ 4 ข้อดีและข้อจำกัดของสื่อการเรียนการสอน</p> <p>เรื่องที่ 5 จิตวิทยาที่เกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน</p> <p>ซึ่งเนื้อหาแต่ละเรื่องย่อยผู้เรียนจะเรียนรู้ร่วมกันในส่วนประกอบดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ร่วมกันเรียนรู้เนื้อหาที่เรียนจากเอกสารและเว็บต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้วพิจารณาว่าส่วนใดควรเพิ่มเติมในบทเรียนหรือไม่เพราจะไร 2. แบบฝึกท้ายบท ผู้วิจัยนำเนื้อหาของแต่ละเรื่องย่อยสร้างเป็นคำถามตามลักษณะการคิดวิเคราะห์ของ มาร์ชาโน ได้แก่ การจำแนก การจัดหมวดหมู่ การสรุป การประยุกต์ และการคาดการณ์ ผู้เรียนแต่ละทีมร่วมกันเรียนรู้ในการค้นหาคำตอบจากเอกสารหรือเว็บไซต์ต่าง ๆ บนเครือข่ายอินเตอร์เน็ต

ตารางที่ 3.3 (ต่อ)

หลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	การคิดวิเคราะห์ในงานงานวิจัย
<p>ระดับที่ 5 ขั้นบูรณาการความรู้ เป็นการจัดระบบความคิดเพื่อบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ที่กำหนด การกำกับดูดตามการเรียนรู้ และการจัดขอบเขตการเรียนรู้</p> <p>ระดับที่ 6 ขั้นจัดระบบแห่งตน เป็นการสร้างระดับแรงจูงใจต่อภาระการณ์เรียนรู้และการงานที่ได้รับมอบหมายในการเรียนรู้ รวมทั้งความตระหนักในความสามารถของ การเรียนรู้ที่ตนมีความคิดที่จะนำไปสู่ข้อสรุปและการนำไปประยุกต์ใช้</p>	<p>3. ผู้เรียนแต่ละทีมร่วมกันอภิปราย สรุปเนื้อหาบทเรียน และออกแบบสื่อเพื่อนำเสนอบทสรุปด้วยสื่อ PowerPoint ในห้องเรียนปกติ</p> <p>4. เมื่อผู้เรียนเรียนรู้ครบทั้ง 5 เรื่องย่อยแล้ว แต่ละทีมจะนำเสนอบทเรียนที่ได้ร่วมกันสรุปมาแล้วด้วยสื่อ PowerPoint เมื่อทุกทีมนำเสนอจนครบถ้วนแล้ว จึงทำการทดสอบหลังเรียน</p> <p>5. แบบทดสอบก่อนเรียน (pretest) และหลังเรียน(posttest) เป็นแบบปรนัยเลือกตอบจำนวนเรื่องละ 20 ข้อ รวมเป็น 100 ข้อ ซึ่งครอบคลุมลักษณะการคิดวิเคราะห์ ได้แก่ การจำแนก การจัดหมวดหมู่ การสรุป การสรุป การประยุกต์ และการคาดการณ์ ทดสอบทักษะในการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนแต่ละทีม</p>

2. การสรุปแนวทางในการสร้างรูปแบบการเรียนรู้

นำผลสรุปที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างมาวิเคราะห์ร่วมกับหลักการ แนวคิดทฤษฎี เกี่ยวกับการเรียนรู้แบบผสมผสาน การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม การคิดวิเคราะห์ แล้วสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบและโครงสร้างรูปแบบในงานวิจัย

จากการศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องพิจารณารวมกับผลการวิเคราะห์ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 8 ท่าน เกี่ยวกับองค์ประกอบและขั้นตอนของรูปแบบ ผู้วิจัยจึงสังเคราะห์เป็นโครงสร้างวิจัยรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ โดยแบ่งองค์ประกอบโครงสร้างออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์

1. การวิเคราะห์ลักษณะของผู้เรียน ผู้เรียนเป็นนักศึกษาระดับปฐมฐาน ชั้นปีที่ 2 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา จำนวน 30 คน ซึ่งลงทะเบียนเรียนวิชาการสร้างสื่อการเรียนการสอน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552

2. การวิเคราะห์วัตถุประสงค์การเรียนรู้ การพัฒนาฐานแบบการเรียนรู้แบบผสมผสาน ด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ในเนื้อหาวิชาการสร้างสื่อการเรียนการสอน โดยยึดวัตถุประสงค์หลักทางการศึกษาตามแนวคิดของ บนjamin บลูม เป็นพื้นฐานสำคัญ คือ การเรียนรู้ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านทักษะคิดหรือจิตใจ และด้านทักษะหรือความชำนาญ

3. การวิเคราะห์เนื้อหา เป็นเนื้อหาตามหลักสูตรระดับปริญญาตรีของสถาบันมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง คือวิชาการสร้างสื่อการเรียนการสอน โดยนำเนื้อหาวิเคราะห์และแบ่งออกเป็น 5 เรื่องย่อย แต่ละเรื่องออกแบบเนื้อหาและกิจกรรมในแบบฝึกหัดที่انبเที่ยวนี้ให้สอดคล้องกับลักษณะการคิดวิเคราะห์ของมาร์ชาโน ได้แก่ การจำแนก การจัดหมวดหมู่ การสรุป การประยุกต์ และการคาดการณ์

4. การวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมของการเรียนรู้แบบผสมผสาน เป็นการวิเคราะห์โครงสร้างเว็บไซต์ที่เป็นระบบการจัดการความรู้ (Learning Management System : LMS) ที่เหมาะสมกับการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม และระบบการดูแลรักษาและให้บริการเครือข่ายอินเตอร์เน็ตของมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

ส่วนที่ 2 การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน

เป็นการจัดการเรียนรู้ผสมผสานกันระหว่างการเรียนรู้ในห้องเรียนปกติ (face to face) กับการเรียนรู้บนเว็บ (online) ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ คือ

1. การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ โดยการศึกษานักเรียนที่มีความสามารถทางด้านภาษาไทย นักศึกษาสายครุ ซึ่งต้องออกแบบการสอนวิชาชีพครุในชั้นปีที่ 5 นักศึกษาทุกคนจำเป็นอย่างยิ่งในการใช้สื่อการเรียนการสอนประกอบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครุ หน่วยการเรียนรู้เป็นขั้นปฏิบัติการการเรียนรู้เนื้อหาที่สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน โดยตรง ดังนั้นการออกแบบหน่วยการเรียนรู้จะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ตามแนวคิดของมาร์ชาโน โดยใช้เนื้อหาวิชาการสร้างสื่อการเรียนการสอน เพื่อเป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้กับเนื้อหาวิชาอื่น ๆ ที่เหมาะสมได้ตามต้องการ

2. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้แบบผสมผสาน ในงานวิจัยนี้สิ่งสนับสนุนที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้แบบผสมผสาน ได้แก่ คอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ต เอกสารเนื้อหาบทเรียน และแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าด้านวิทยาการคอมพิวเตอร์ ช่วยให้การดำเนินงานในทุกสาขาวิชาชีพได้รับความสะดวกสบาย โดยเฉพาะวงการการศึกษา ระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ตเป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์ต่อกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นอย่างมาก

3. การออกแบบและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เครื่อข่ายอินเตอร์เน็ตเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่มีข้อมูลความรู้มากตามมาตรฐานของกันได้ที่กว้างขวางทั่วทุกมุมโลก การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้บนเครือข่ายอินเตอร์เน็ตในปัจจุบันสามารถทำได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพเนื่องจากมีการให้บริการโปรแกรมต่าง ๆ ที่สามารถออกแบบบทเรียนและการเรียนการสอนได้หลากหลาย ซึ่งขึ้นอยู่กับความคิดสร้างสรรค์ในการประยุกต์ใช้ของครูผู้สอนให้สามารถดำเนินการสอนตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น โปรแกรมการจัดการเรียนรู้ (LMS) เครื่องมือสื่อสารอื่น ๆ เช่น weblog, facebook, twitter, youtube เป็นต้น ผสมผสานกับการออกแบบและพัฒนาห้องเรียนปกติให้มีสื่อการเรียนการสอน สิ่งอำนวยความสะดวก และบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

4. การออกแบบการนำเสนอ และ การพัฒนา เมื่อผู้เรียนได้เข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้เป็นทีมแล้ว จะสามารถสรุปเนื้อหาบทเรียนได้ด้วยการนำเสนออย่างเป็นระบบด้วยสื่อการเรียนการสอนพื้นฐานคือ โปรแกรม PowerPoint โดยการร่วมกันออกแบบ และนำเสนอ

ส่วนที่ 3 การประเมินผล แบ่งออกเป็น 4 ประเด็น ได้แก่

1. การประเมินกระบวนการเรียนรู้แบบผสมผสาน ได้แก่ สัดส่วนและการเชื่อมโยงเนื้อหา กิจกรรม และแบบฝึกหัดที่ayanบทเรียนให้ประสานสอดคล้องซึ่งกันและกันระหว่างการเรียนรู้ในห้องเรียนปกติกับการเรียนรู้บนเว็บ

2. การประเมินผลทักษะการคิดวิเคราะห์ เป็นการประเมินผลกิจกรรมการคิดวิเคราะห์ ในแบบฝึกหัดที่yanบท ซึ่งแบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 เรื่อง และการประเมินผลลัมกุทิช์ทางการเรียนจากแบบทดสอบของแต่ละเรื่อง

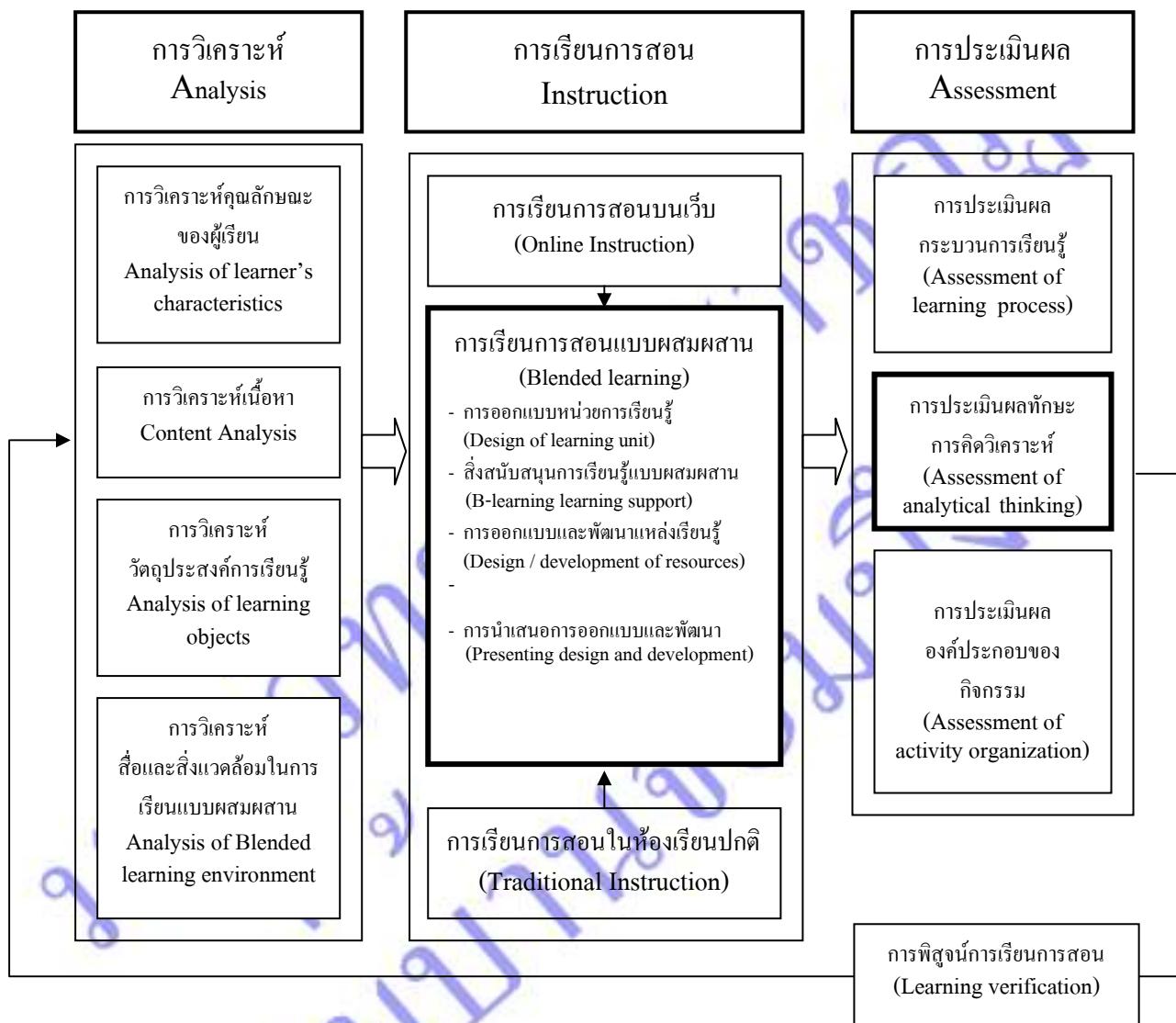
3. การประเมินผลองค์ประกอบของกิจกรรม หมายถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการระดูให้ผู้เรียนเรียนรู้และนำไปสู่การคิดวิเคราะห์ได้ ซึ่งได้แก่ เนื้อหาบทเรียน กิจกรรมแบบฝึกหัดที่yanบทเรียน แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เครื่องมืออุปกรณ์ และเครื่องอ่านวิเคราะห์ความสะดวกในการเรียนรู้

4. การพิสูจน์การเรียนการสอน เป็นขั้นตอนการตรวจสอบข้อมูลข้อนอกลับ (feedback) เพื่อตรวจสอบผลการเรียนรู้ของผู้เรียนว่ามีข้อมูลร่องอย่างไร องค์ประกอบหรือกระบวนการขั้นใดที่เป็นปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน การพิสูจน์การเรียนการสอนจะสามารถค้นหาและแก้ไขข้อมูลร่องได้

3. การออกแบบโครงสร้างรูปแบบการเรียนรู้ในงานวิจัย

จากองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนรู้ทั้ง 3 ส่วน ผู้วิจัยจึงได้ออกแบบและสร้างโครงสร้างรูปแบบในงานวิจัยการเรียนรู้แบบผสมผสาน เพื่อเป็นแนวทางไปสู่การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ โดยให้ชื่อว่ารูปแบบ เอ ไอ เอ (AIA Model) ดังนี้

แผนภูมิที่ 3.3 โครงสร้างรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสาน แบบ เอ ไอ เอ (AIA model)

2. รูปแบบและกิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างรูปแบบและกิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม มีการดำเนินงานดังนี้

1. หลังจากที่ผู้วิจัยได้ออกแบบโครงการสร้างรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมแล้ว ได้เลือกเนื้อหาจากรายวิชาการสร้างสื่อการเรียนการสอน ซึ่งเป็นรายวิชาตามหลักสูตรปกติของกลุ่มตัวอย่าง ต่อจากนั้น ได้วิเคราะห์ลักษณะของผู้เรียน วัตถุประสงค์การเรียนรู้ วิเคราะห์เนื้อหาและสิ่งแวดล้อมของการเรียนรู้แบบผสมผสาน

2. พัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมวิชาการสร้างสื่อการเรียนการสอน โดยนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์มาจัดทำเป็นผังงาน (flow chart) ในส่วนการเรียนการสอนของโครงการสร้างรูปแบบการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างกิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม มีดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบและกิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสาน ด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม สำหรับนำไปสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนรู้แบบผสมผสาน ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม และด้านการคิดวิเคราะห์จำนวน 5 ท่าน เพื่อนำข้อคิดเห็นมาประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ลักษณะข้อความเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) จำนวน 52 ข้อ กับแบบเติมคำและเลือกตอบ 6 ข้อ (ภาคผนวก ง)

2. ผู้วิจัยนำรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานที่สร้างไว้ในขั้นตอนที่ 1 เสนอ ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อประกอบการพิจารณาแบบสอบถาม

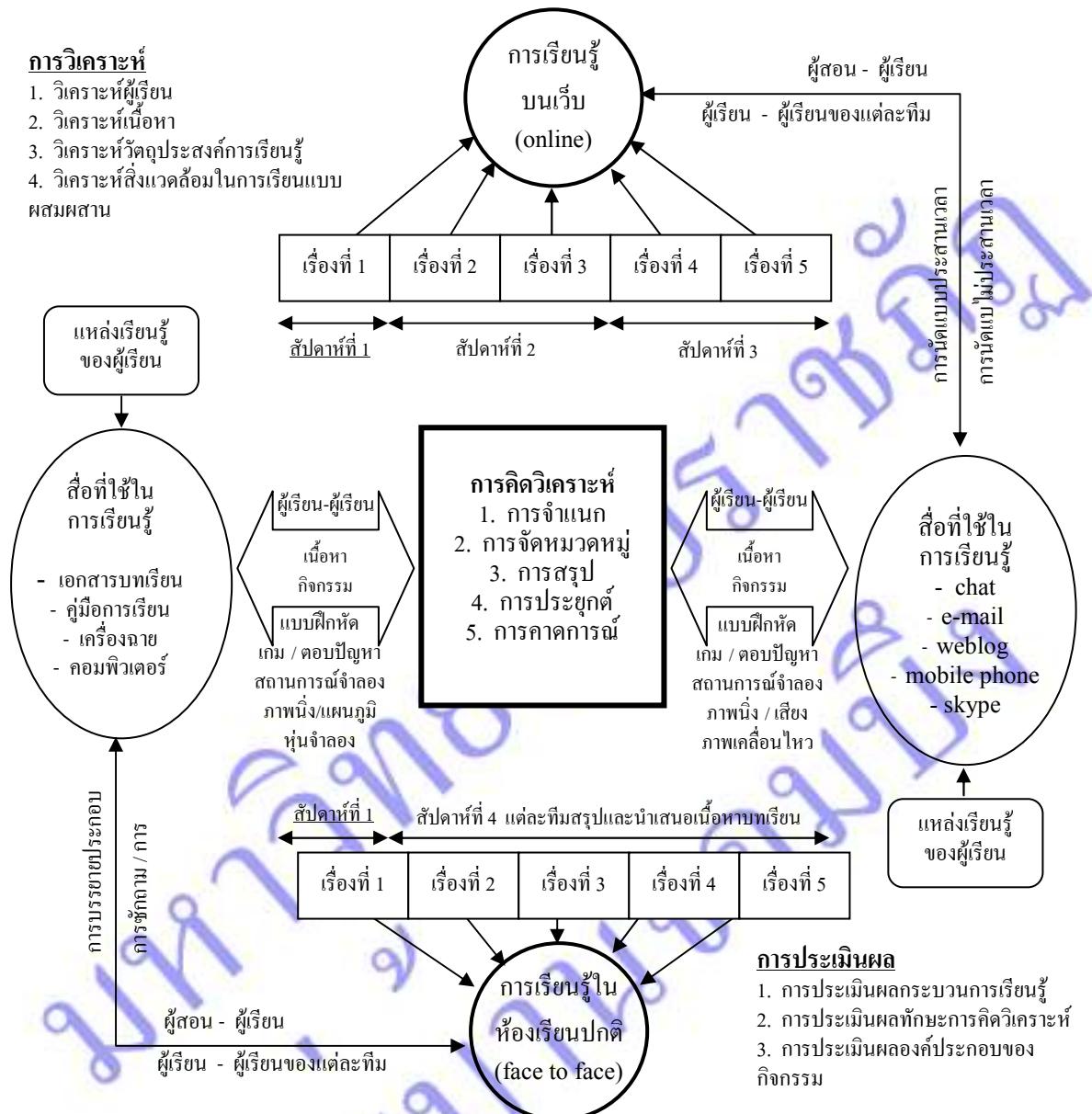
3. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 และตอนที่ 2 มาสร้างกิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมรายวิชาการสร้างสื่อการเรียนการสอน โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 เรื่อง ใช้เวลา 8 สัปดาห์ จัดการเรียนรู้รวม 10 ครั้ง การใช้เวลาในห้องเรียนปกติ 5 ครั้ง ครั้งละ 3 ชั่วโมง ส่วนเงื่อนไขเวลาในการเรียนรู้บนเว็บ (online) อาจเป็นแบบประสานเวลาหรือไม่ประสานเวลา ขึ้นอยู่กับข้อตกลงของสมาชิกแต่ละทีม

รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม

(Blended Team Learning Model)

Wiwat ID Model 2010

แผนภูมิที่ 3.1 รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสาน

ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนารูปแบบและกิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม มีการดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำรูปแบบและกิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมวิชาการสร้างสื่อการเรียนการสอนเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาให้ความคิดเห็นถึงความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะว่ากิจกรรมในแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนมากเกินไป เนื้อหามากเกินไปไม่เหมาะสมกับเวลา คำสั่งและคำตามบางข้อยังไม่ชัดเจน คำตามบางข้อยากเกินไป ลำดับกิจกรรมยังไม่เหมาะสม และกิจกรรมมากเกินไป ควรตัดออกบางกิจกรรม

2. ทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

3. นำรูปแบบและกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) พร้อมกับเอกสารประกอบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมรายวิชาการสร้างสื่อการเรียนการสอน สำหรับชั้นเรียนปกติและสื่อการเรียนรู้บนเว็บ เพื่อหาประสิทธิภาพกับนักศึกษาสายครุชั้นปีที่ 2 (ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง) ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โดยทำการทดลองใช้ 3 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 ทดลองแบบรายบุคคล กับนักศึกษา 1 คน เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพ ส่วนที่คำนวณหาค่าทางสถิติ ได้ค่าประสิทธิภาพ (E_1 / E_2) เรียงลำดับเรื่องที่ 1 – 5 ดังนี้ 70 / 70, 68 / 69, 65 / 68, 69 / 71, 75 / 76 บันทึกผลการทดลองใช้ในเรื่องปัญหาอุปสรรคที่พบ แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขเรื่องการใช้ภาษา คำสั่ง คำตาม คำพิเศษ ระยะเวลา ลำดับกิจกรรม แล้วนำไปทดลองใช้ครั้งที่ 2

ครั้งที่ 2 ทดลองแบบกลุ่มเล็ก กับนักศึกษา 10 คน โดยไม่เข้ากับนักศึกษาที่ทดลองแบบรายบุคคล เก็บข้อมูลไปคำนวณหาค่าทางสถิติได้ค่าประสิทธิภาพ (E_1 / E_2) เรียงลำดับจากเรื่องที่ 1 – 5 ดังนี้ 76 / 49, 74 / 73, 75 / 76, 73 / 75, 78 / 79 พบข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คือ ส่วนหัวข้อเว็บไซต์ไม่คึงดูดความสนใจ สีสันไม่สดใส ตัวอักษรไม่เด่นชัด ข้อความหน้าจอมากเกินไป การลงทะเบียนยุ่งยาก ลัญญาณระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไม่สม่ำเสมอ ตำแหน่งการวางปุ่มเชื่อมโยงหัวข้อต่างๆ ไม่ค่อยสัมพันธ์กัน

ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขในเรื่องของการออกแบบโดยการจัดภาพ (composition) ให้สอดคล้องกับกลุ่มนักเรียนใหม่ ออกแบบให้สีสันสดใส ให้ดูน่าสนใจมากขึ้น ทั้งยังเพิ่มภาพเคลื่อนไหวเพื่อคึงดูดความสนใจ และจัดตำแหน่งปุ่มค้นหาเนื้อหาและกิจกรรมเรียนเรียงหัวข้อเรื่องตามลำดับเนื้อหาเสียใหม่

ครั้งที่ 3 ทดลองแบบกลุ่มใหญ่ กับนักศึกษา 30 คน โดยไม่ใช้กับนักศึกษาที่ทดลองแบบรายบุคคลและแบบกลุ่มเด็ก เก็บรวบรวมข้อมูลไปคำนวณหาค่าทางสถิติได้ค่าประสิทธิภาพ (E_1 / E_2) เรียงลำดับจากเรื่องที่ 1–5 ดังนี้ 81 / 81, 80 / 81, 82 / 83, 80 / 81, 83 / 84 นอกจากนี้ได้รวมรวมข้อมูลที่ได้จากการสังเกตและสัมภาษณ์เพื่อนำมาปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

4. นำรูปแบบและกิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมรายวิชา การสร้างสื่อการเรียนการสอน พร้อมกับสื่อประกอบการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนปกติและสื่อการเรียนรู้ที่ใช้บนเว็บทั้ง 5 เรื่อง ไปใช้กับนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552

ขั้นที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม แบบทดสอบ และแบบประเมินที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบและกิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม โดยผู้เชี่ยวชาญ

1.1 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามชุดนี้สอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อนำข้อคิดเห็นมาประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 50 ข้อกับแบบเติมคำและเลือกตอบ 6 ข้อ

ข้อคำถามที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ เหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย และเหมาะสมน้อยที่สุด การวิเคราะห์ค่าคะแนน มีดังนี้

มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด	ค่าคะแนน 5
มีความเหมาะสมในระดับมาก	ค่าคะแนน 4
มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง	ค่าคะแนน 3
มีความเหมาะสมในระดับน้อย	ค่าคะแนน 2
มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด	ค่าคะแนน 1

การแปลผลระดับคะแนนความคิดเห็น ดังนี้

ค่าคะแนน	ความหมาย
1.00 – 1.49	มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด
1.50 – 2.49	มีความเหมาะสมในระดับน้อย
2.50 – 3.49	มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
3.50 – 4.49	มีความเหมาะสมในระดับมาก
4.50 – 5.00	มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

1.2 นำแบบสอบถามชุดนี้ เสนอผู้เชี่ยวชาญพร้อมกับรูปแบบการเรียนรู้แบบทดสอบด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม ที่สร้างขึ้นเพื่อประกอบการพิจารณา

2. สื่อประกอบการเรียนรู้แบบทดสอบ เป็นสื่อที่ใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้แบบทดสอบด้วยการเรียนรู้เป็นทีมในรายวิชาการสร้างสื่อการเรียนการสอน สื่อประกอบการเรียนรู้แบบทดสอบนี้ประกอบด้วย

2.1 เอกสารประกอบการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติ

2.2 สื่อการเรียนรู้เพื่อการเรียนรู้บนเว็บ

การสร้างสื่อประกอบการเรียนรู้นี้มีการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรพุทธศักราช 2549 และคำอธิบายรายวิชาการสร้างสื่อการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

2. วิเคราะห์เนื้อหารายวิชาการสร้างสื่อการเรียนการสอน โดยแบ่งเป็น 5 เรื่องย่อย ได้แก่ 1) ความหมาย คุณค่า คุณสมบัติของสื่อการเรียนการสอน 2) ประเภทของสื่อการเรียนการสอน 3) หลักการเลือกสื่อการเรียนการสอน 4) ข้อดีและข้อจำกัดของสื่อการเรียนการสอน 5) จิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับสื่อการเรียนการสอน

3. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและความรู้เกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์ของมาร์ชาโน

4. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและความรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม

5. จัดทำเอกสารแต่ละเรื่องให้มีเนื้อหารอบคลุมคำอธิบายรายวิชาตามหลักสูตร ซึ่งแต่ละเรื่องประกอบด้วย วัตถุประสงค์ เนื้อหา แบบฝึกหัด

6. นำเนื้อหารายวิชาการสร้างสื่อการเรียนการสอนมาออกแบบและสร้างสื่อตามรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บ ซึ่งแต่ละเรื่องประกอบด้วยวัตถุประสงค์ เนื้อหา แบบฝึกหัด

7. ออกแบบและจัดทำแบบฝึกหัดของแต่ละเรื่องประกอบด้วยกิจกรรมการคิดวิเคราะห์ของมาร์ชาโน คือ การจำแนก การจัดหมวดหมู่ การสรุป การประยุกต์ และการคาดการณ์ แบบฝึกหัดเรื่องที่ 1 มี 35/35 ข้อ เรื่องที่ 2 มี 25/25 ข้อ เรื่องที่ 3 มี 30/35 ข้อ เรื่องที่ 4 มี 60/55 ข้อ เรื่องที่ 5 มี 45/40 ข้อ (ห้องเรียนปกติ / บันเรียน)

การพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนรู้

1. นำสื่อประกอบการเรียนรู้เสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาสาระ วัตถุประสงค์ ภาษา แบบฝึกหัดที่ใช้ในกิจกรรมการคิดวิเคราะห์และการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2. นำเอกสารพร้อมกับรูปแบบและกิจกรรมการเรียนการสอนที่ปรับปรุงแก้ไขตาม
คำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปหาประสิทธิภาพ ทดลองใช้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง
จำนวน 30 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โดยทดลองแบบรายบุคคล แบบกลุ่มเล็ก
(นักศึกษา 10 คน) และแบบกลุ่มใหญ่ (นักศึกษา 30 คน) แล้วนำเอกสารมาปรับปรุงแก้ไขให้
สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. นำสื่อประกอบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม รายวิชา
การสร้างสื่อการเรียนการสอน พร้อมกับรูปแบบและกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้ง 5 เรื่องไปใช้กับ
นักศึกษากลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักศึกษาสายครุชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา จำนวน
30 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ เป็น
แบบทดสอบที่ใช้สำหรับผู้เรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างก่อนและหลัง
เรียน ซึ่งมีข้อตอนในการสร้างและการหาคุณภาพของแบบทดสอบดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา เกี่ยวกับหลักการ แนวคิด และวิธีสร้างแบบทดสอบ
2. กำหนดค่าตุ่นประสงค์ในการสร้างแบบทดสอบ โดยให้สอดคล้องครอบคลุมกับเนื้อหา
รายวิชาและการพัฒนาการคิดวิเคราะห์

3. วิเคราะห์เนื้อหารายวิชาการสร้างสื่อการเรียนการสอน โดยแบ่งเป็น 5 เรื่องย่อย ได้แก่ 1)
ความหมาย คุณสมบัติ คุณค่าของสื่อการเรียนการสอน 2) ประเภทของสื่อการเรียนการสอน 3)
หลักการเลือกสื่อการเรียนการสอน 4) ข้อดีและข้อจำกัดของสื่อการเรียนการสอน และ 5) หลัก
จิตวิทยาที่เกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน และการวิเคราะห์หน้าหนักของข้อทดสอบ

4. สร้างข้อสอบจากเนื้อหารายวิชาการสร้างสื่อการเรียนการสอน 5 เรื่องย่อย เรื่องละ 30 ข้อ รวม
150 ข้อ ซึ่งต้องการใช้จริง เรื่องละ 20 ข้อ รวม 100 ข้อ เป็นชนิดปรนัย 4 ตัวเลือก แต่ละข้อมีคำตอบ
ถูกต้องเพียงข้อเดียว ใช้เกณฑ์การให้คะแนน เกพาะที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน

5. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปนำเสนอขอคำปรึกษาจาก
ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

6. นำแบบทดสอบเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา และ ด้านการคิดวิเคราะห์
จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบด้านเนื้อหาและวัดคุณประสงค์โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง(Index of
Consistency : IOC) ซึ่งกำหนดค่าว่าข้อสอบแต่ละข้อต้องมีค่า IOC ตั้งแต่ 06 ขึ้นไป โดยกำหนดคะแนน
ความคิดเห็นดังนี้ คือ 1 หมายถึงแน่ใจว่าข้อสอบสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ 0 หมายถึงไม่น่าจะ
ว่าสอดคล้องตามวัตถุประสงค์หรือไม่ -1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบไม่สอดคล้องตามวัตถุประสงค์
ซึ่งแบบทดสอบที่ต้องการนำไปใช้จริง เรื่อง 20 ข้อ รวม 100 ข้อ มีค่า IOC เท่ากับ 1 ทุกข้อ

7. นำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบกับนักศึกษาที่เคยเรียนวิชาการสร้างสื่อการเรียนการสอนมาแล้ว จำนวน 30 คน ซึ่งนักศึกษาเหล่านี้ไม่ใช่กลุ่มทดลอง เพื่อเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง $0.20 - 0.80$ และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ซึ่งได้ค่าความยากง่ายระหว่าง $0.57 - 0.80$ และค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.22 ขึ้นไป

8. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ใช้วิธีการของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) จากสูตร $KR-20$ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 123) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.76

9. นำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดวิเคราะห์ที่มีคุณภาพไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาสายครุชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา จำนวน 30 คน ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552

4. แบบประเมินการแสดงออกในการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม การสร้างแบบประเมินการแสดงออกในการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม มีการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการแสดงออกในการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมและการสร้างแบบประเมินเกี่ยวกับการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม

2. กำหนดวัตถุประสงค์ในการใช้แบบประเมิน เพื่อให้ผู้เรียนประเมินตนเอง สมาชิกในกลุ่มทุกคน ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงสภาพของการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม

3. ผู้วิจัยได้พัฒนาแบบประเมินเพื่อให้เหมาะสมกับงานวิจัยนี้ โดยอาศัยแนวคิดจากแบบประเมินการมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีมของ นิยสูตร พุฒiman รดกุล (2548 : 212 – 216) โดยมีการประเมินการแสดงออกของผู้เรียนในการทำงานร่วมกันเป็นทีม แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบต่องานของทีม ด้านการให้ความช่วยเหลือสมาชิกในทีม ด้านการแสดงความคิดเห็นในทีม และด้านการยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกภายในทีม โดยมีข้อคำถามในการประเมินทั้งหมด 18 ข้อ ลักษณะของแบบประเมินเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ที่กำหนดตามระดับการแสดงออกในความร่วมมือในการทำงานเป็นทีม แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ

การแสดงออกในการทำงานเป็นทีมอย่างสม่ำเสมอ	ค่าคะแนน	เท่ากับ 2
การแสดงออกในการทำงานเป็นทีมในบางครั้ง	ค่าคะแนน	เท่ากับ 1
ไม่เคยแสดงออกกับทีม	ค่าคะแนน	เท่ากับ 0

การแปลผลมีความหมายดังนี้

ค่าคะแนน

ความหมาย

1.00 – 12.00

ระดับความร่วมมือในการทำงานน้อย

12.01 – 24.00

ระดับความร่วมมือในการทำงานปานกลาง

24.01 – 36.00

ระดับความร่วมมือในการทำงานมาก

4. นำแบบประเมินที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ไปนำเสนอขอคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญด้านการทำงานเป็นทีม 3 ท่าน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ซึ่งได้มีการปรับหมวดหมู่ของข้อคำถามและจำนวนข้อคำถามลดลงเป็น 15 ข้อ

5. นำแบบประเมินที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักศึกษาสายครุชั้นปีที่ 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในการใช้ภาษาของแต่ละข้อคำถามพบว่า นักศึกษามีความเข้าใจในคำถามทุกข้อ

6. นำแบบประเมินไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง หลังกิจกรรมการเรียนรู้ครั้งที่ 2 ครั้งที่ 4 และครั้งที่ 6 รวม 3 ครั้ง โดยให้ผู้เรียนประเมินตนเองและสมาชิกในกลุ่ม รวม 6 คน นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยรายกลุ่ม ดังนี้คะแนนเต็มรวม 3 ครั้งขึ้อละ 36 คะแนน

5. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษา เป็นแบบสอบถามนักศึกษากลุ่มตัวอย่างเพื่อทราบถึงความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม โดยศึกษาตัวอย่างแบบสอบถามความคิดเห็นในการเรียนการสอนแบบผสมผสาน การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม การคิดวิเคราะห์ จาก กนกพร จันทรารุ่งกัด (2548) วรารณ์ ตระกูลสุขุมดี (2545) นิยสรา พุฒimanardikit (2548)

2. กำหนดหัวข้อแบบสอบถามเป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการและการและกิจกรรมการเรียนรู้ ส่วนที่ 2 ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลของการเรียนรู้แบบผสมผสาน ได้แก่ ประโยชน์ ปัญหาอุปสรรค สิ่งที่ควรปรับปรุง ความรู้สึก และข้อเสนอแนะจากการเข้ารับการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม แล้วนำมาแจกแจงรายละเอียดเป็นข้อคำถาม

3. สร้างแบบสอบถามส่วนที่ 1 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ(rating scale) ได้แก่ 5 หมายถึงระดับความเหมาะสมมากที่สุด 4 หมายถึงระดับความเหมาะสมมาก 3

หมายถึงระดับความเหมาะสมปานกลาง 2 หมายถึงระดับความเหมาะสมน้อย 1 หมายถึงระดับความเหมาะสมน้อยที่สุด ส่วนที่ 2 มีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายเปิด

4. เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษากลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 30 คน ภายหลังเสร็จสิ้นการเรียนการสอน

5. นำข้อมูลส่วนที่ 1 มาวิเคราะห์ โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) และระดับความเหมาะสม ข้อมูลส่วนที่ 2 วิเคราะห์โดยเทคนิควิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

6. **แบบประเมินรูปแบบการเรียนรู้** เป็นแบบประเมินรูปแบบการเรียนรู้แบบทดสอบด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์โดยผู้เชี่ยวชาญ มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. ศึกษาแบบประเมินรูปแบบการเรียนรู้จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. สร้างข้อคำถามตามวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมรูปแบบการเรียนรู้แบบทดสอบด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

3. แบ่งข้อคำถามออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบประเมินรูปแบบการวิจัยการเรียนรู้แบบทดสอบ แบบ เอ ไอ เอ (AIA Model) และตอนที่ 2 แบบประเมินกระบวนการและกิจกรรม การเรียนรู้แบบทดสอบด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ และเอกสารประกอบรูปแบบการเรียนรู้

ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ เหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย และเหมาะสมน้อยที่สุด การวิเคราะห์ค่าคะแนน มีดังนี้

มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด	ค่าคะแนน	5
มีความเหมาะสมในระดับมาก	ค่าคะแนน	4
มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง	ค่าคะแนน	3
มีความเหมาะสมในระดับน้อย	ค่าคะแนน	2
มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด	ค่าคะแนน	1

การแปลงระดับคะแนนความคิดเห็น ดังนี้

ค่าคะแนน	ความหมาย
1.00 – 1.49	มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด
1.50 – 2.49	มีความเหมาะสมในระดับน้อย
2.50 – 3.49	มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
3.50 – 4.49	มีความเหมาะสมในระดับมาก
4.50 – 5.00	มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

4. ภายนอกการใช้รูปแบบการเรียนรู้กับกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยนำแบบประเมินชุดนี้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 8 ท่าน พร้อมกับผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนรู้ที่ทำการวิเคราะห์เรียบร้อยแล้ว เพื่อประกอบการพิจารณา
5. ผู้วิจัยได้ปรับปรุงตามการประเมินและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

7. **แบบประเมินและรับรองรูปแบบ** เป็นแบบประเมินและรับรองรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. ศึกษาแบบประเมินและรับรองรูปแบบการเรียนรู้จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. สร้างข้อคำถามตามวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ และข้อการรับรองรูปแบบการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น
3. แบ่งข้อคำถามออกเป็น 3 ตอน คือ
  - ตอนที่ 1 แบบประเมินรูปแบบการวิจัยการเรียนรู้แบบผสมผสาน แบบเอไอเอ (AIA Model)

ตอนที่ 2 แบบประเมินกระบวนการและกิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ และเอกสารประกอบรูปแบบการเรียนรู้

ตอนที่ 3 การรับรองโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับได้แก่ เหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย และเหมาะสมน้อยที่สุด การวิเคราะห์ค่าคะแนน มีดังนี้

มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด	ค่าคะแนน	5
มีความเหมาะสมในระดับมาก	ค่าคะแนน	4
มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง	ค่าคะแนน	3
มีความเหมาะสมในระดับน้อย	ค่าคะแนน	2
มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด	ค่าคะแนน	1

การแปลผลระดับคะแนนความคิดเห็น ดังนี้

ค่าคะแนน	ความหมาย
1.00 – 1.49	มีความหมายสมในระดับน้อยที่สุด
1.50 – 2.49	มีความหมายสมในระดับน้อย
2.50 – 3.49	มีความหมายสมในระดับปานกลาง
3.50 – 4.49	มีความหมายสมในระดับมาก
4.50 – 5.00	มีความหมายสมในระดับมากที่สุด

4. หลังจากผู้วิจัยได้ปรับปรุงรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ตามการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแล้ว ได้นำเสนอแบบประเมินชุดนี้ต่อผู้ทรงคุณวุฒิพร้อมทั้งผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนรู้ที่ทำการวิเคราะห์เรียบร้อยแล้ว เพื่อประกอบการพิจารณา

ตอนที่ 3 การทดลอง

การทดลองใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การทดลองใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม แต่ละขั้นตอนมีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การทดลองใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยมีขั้นการดำเนินงาน 8 ขั้น ได้แก่ 1) กำหนดครูปแบบการวิจัย 2) กำหนดกลุ่มตัวอย่าง 3) กำหนดระยะเวลา 4) เตรียมการทดลอง 5) ดำเนินการทดลอง 6) การเก็บข้อมูล 7) การวิเคราะห์ข้อมูล และ 8) สรุปผลการทดลองใช้รูปแบบ

ขั้นที่ 1 กำหนดครูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยวิจัยและพัฒนา (R & D Research) รูปแบบ One Group Pretest-Posttest Control Design (ล้วน สายยศและ อังคณา สายยศ. 2538 : 249) มีกลุ่มทดลองกลุ่มเดียวมีแบบแผนการทดลอง ดังนี้

ทดสอบก่อนเรียน	ทดลอง	ทดสอบหลังเรียน	ความพึงพอใจ
T ₁	X	T ₂	P

เมื่อกำหนดให้	T_1	หมายถึง	Pre-test ของกลุ่มทดลอง
	T_2	หมายถึง	Post-test ของกลุ่มทดลอง
X	หมายถึง	การเรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่สร้างขึ้น	
P	หมายถึง	ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น	

ขั้นที่ 2 กำหนดกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้รูปแบบคือ นักศึกษาสาขาวิชากฎ ชั้น ก.บ.ปีที่ 2 สาขาวิชา คอมพิวเตอร์ศึกษา ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการสร้างสื่อการเรียนการสอน ในภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2552 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีเจาะจง (purposive sampling) โดยกลุ่มตัวอย่างจะได้รับการทดลองด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์

ขั้นที่ 3 กำหนดเวลาที่ใช้ในการทดลอง มกราคม - มีนาคม 2553

ขั้นที่ 4 เตรียมการทดลอง

ก่อนการทดลองผู้วิจัยได้เตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไว้ดังนี้

1. การเตรียมสถานที่เพื่อจัดกิจกรรมที่ผู้วิจัยได้ออกแบบและวางแผนไว้ โดยใช้ห้องเรียนปกติ ได้แก่ ห้องเรียน 714 ซึ่งประกอบด้วยสื่อคอมพิวเตอร์ เครื่องฉายแอลซีดี (LCD) จอรับภาพเพื่อนำเสนอคำชี้แจง รูปภาพ แผนภูมิแสดงกระบวนการและขั้นตอนการดำเนินงาน ส่วนการใช้คอมพิวเตอร์และอินเตอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม ได้แก่ ห้องเรียนคอมพิวเตอร์คอมฯ กรุศาสตร์ ห้อง 715

2. การเตรียมอุปกรณ์การเรียนการสอนในห้องเรียนปกติ ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์และเครื่องฉายแอลซีดี จอรับภาพ โปรแกรมนำเสนอ (PowerPoint) และสัญญาณเครือข่ายอินเตอร์เน็ต เพื่อแสดงสื่อการเรียนรู้บนเว็บ

3. การเตรียมเอกสารประกอบการเรียนการสอน และสื่อการเรียนรู้บนเว็บวิชาการสร้างสื่อการเรียนการสอน และแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ซึ่งเป็นเนื้อหาเรื่องการสร้างสื่อการเรียนการสอน

4. การเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลการวิจัยจากนักศึกษา ได้แก่

4.1 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน เรื่อง การสร้างสื่อการเรียนการสอน ซึ่งแบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 เรื่องย่อย ได้แก่ 1) ความหมาย คุณสมบัติ คุณค่าของสื่อการเรียนการสอน 2) ประเภทของสื่อการเรียนการสอน 3) หลักการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน 4) ข้อดี และข้อจำกัดของสื่อการเรียนการสอน 5) จิตวิทยาที่เกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน

4.2 แบบประเมินการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม

4.3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์

ขั้นที่ 5 การดำเนินการทดลอง

การทดลองใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ วิชาการสร้างสื่อการเรียนการสอน ใช้เวลา 8 สัปดาห์ จัดการเรียนรู้ 10 ครั้ง ใช้เวลาในห้องเรียนปกติ 5 ครั้ง ครั้งละ 3 ชั่วโมง ส่วนเวลาในการเรียนบนเว็บ (online) อาจเป็นการประสานเวลาหรือไม่ประสานเวลาขึ้นอยู่กับข้อตกลงของสมาชิกแต่ละทีม ซึ่งมีการดำเนินงานดังต่อไปนี้

สัปดาห์ที่ 1

ครั้งที่ 1

ในห้องเรียนปกติ เวลา 3 ชั่วโมง

ขั้นก่อนการเรียนการสอน ช่วงที่ 1

วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการดำเนินการขั้นต่อไป โดยนักศึกษาได้ลงทะเบียนทดสอบก่อนเรียน รับการปฐมนิเทศและทดลองใช้เครื่องมือ

กิจกรรมการเรียนรู้

1. การลงทะเบียน ผู้เรียนลงทะเบียนในแบบฟอร์มที่เตรียมไว้ พร้อมกับรับคู่มือการเรียนรู้ และเอกสารประกอบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมวิชาการสร้างสื่อการเรียนการสอน

2. การทดสอบก่อนเรียน (pre-test) ด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการสร้างสื่อการเรียนการสอนที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว เพื่อทดสอบความรู้ผู้เรียนก่อนได้รับ treatment ที่เป็นรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม เพื่อพัฒนาทักษะการวิเคราะห์ เป็นข้อสอบชนิดปรนัยเลือกตอบ 100 ข้อ ในเวลา 1 ชั่วโมง

3. การปฐมนิเทศ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน โดยปฏิบัติงานของผู้เรียน

4. การสาขิตเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือในการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกันเพื่อร่วมกันทำกิจกรรมระหว่างเรียน การบันทึกข้อมูลข่าวสาร ความรู้ และการติดตามประเมินผลของผู้สอน

5. นักศึกษาทดลองใช้เครื่องมือในการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกัน

การประเมินผล

1. การตรวจสอบจำนวนผู้ลงทะเบียน

2. การสังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม

3. การสอบถามความรู้ ความเข้าใจ เรื่องวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการดำเนินงานและวิธีปฏิบัติงานของผู้เรียน

4. การตรวจสอบความพร้อมในการใช้เครื่องมือติดต่อสื่อสารของผู้เรียน

5. การตรวจคะแนนจากแบบทดสอบก่อนเรียน

สัปดาห์ที่ 1

ครั้งที่ 2

ในห้องเรียนปกติ เวลา 3 ชั่วโมง

ขั้นก่อนการเรียนการสอน ช่วงที่ 2

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างสมาชิกเป็นกลุ่มนักศึกษาตัวอย่าง

2. เพื่อให้นักศึกษาสามารถทำงานร่วมกันเป็นทีมตลอดจนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม

3. เพื่อให้นักศึกษาสามารถเข้าใช้โปรแกรมการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์

4. เพื่อให้สมาชิกของแต่ละทีมสามารถร่วมกันวางแผนการเรียนรู้ได้สำเร็จ

กิจกรรมการเรียนรู้

1. การแบ่งกลุ่มผู้เรียน แบ่งกลุ่มนักศึกษากลุ่มละตัวอย่าง จำนวน 30 คน ออกเป็น 5 ทีม ทีมละ 6 คน นักศึกษาจัดกลุ่มด้วยตนเองโดยใช้ความคุ้นเคย และความสะดวกในการติดต่อสื่อสารกันเป็นสำคัญ แต่ละทีมเลือกประธานและเลขานุการทีมเพื่อทำหน้าที่ติดต่อประสานงานระหว่างสมาชิกภายในทีมกับผู้สอนและการรวมบันทึกผลงาน

2. การจัดกิจกรรมกระบวนการกรุ่น (group process) 2 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมสร้างความคุ้นเคย “ใจสั่งมา” และกิจกรรมการทำงานร่วมกันเป็นทีม “การต่อภาพ”
3. การสมัครเข้าใช้โปรแกรม แต่ละทีมสมัครใช้โปรแกรมการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ที่ URL : <http://wiway.mcru.ac.th>
4. การร่วมสนับสนุนและอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสมาชิกในทีมและร่วมกันวางแผนการเรียนรู้เพื่อให้การดำเนินงานของแต่ละทีมมีประสิทธิภาพมากที่สุด

การประเมินผล

1. การสังเกตพฤติกรรมในการร่วมกิจกรรมกระบวนการกรุ่นการสร้างความคุ้นเคยด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์
2. การตรวจสอบจำนวนผู้สามารถเข้าใช้โปรแกรมการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์
3. การตรวจสอบผลงานการร่วมกันวางแผนการเรียนรู้

สัปดาห์ที่ 2

ครั้งที่ 3

ในห้องเรียนปกติ เวลา 3 ชั่วโมง

ขั้นการเรียนการสอน

เนื้อหาวิชาการสร้างสื่อการเรียนการสอน เรื่องที่ 1 ความหมาย คุณค่า คุณสมบัติของสื่อการเรียนการสอน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เนื้อหาและกิจกรรมในบทเรียน โดยสามารถสนับสนุน อภิปรายผลและตอบข้อซักถามเกี่ยวกับบทเรียนได้
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้มข้นประยุกต์เนื้อหาบทเรียนให้สอดคล้องกับลักษณะการคิดวิเคราะห์ ได้แก่ การจำแนก การจัดหมวดหมู่ การสรุป การประยุกต์ และการคาดการณ์ได้ โดยสามารถทำแบบฝึกหัดท้ายบทได้
3. เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมได้

กิจกรรมการเรียนรู้

1. การเข้าสู่บทเรียนด้วยสื่อมัลติมีเดีย เรื่องความหมาย คุณค่า คุณสมบัติของสื่อการเรียนการสอน
2. ผู้เรียนแต่ละทีมศึกษาเนื้อหาและกิจกรรมจากเอกสารประกอบการเรียนรู้ และร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น
3. ผู้เรียนแต่ละทีมช่วยกันทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน ซึ่งเป็นแบบฝึกหัดเรื่องความหมาย คุณค่า คุณสมบัติของสื่อการเรียนการสอนที่ออกแบบให้สอดคล้องกับทักษะการคิดวิเคราะห์ได้แก่ การจำแนก การจัดหมวดหมู่ การประยุกต์และการคาดการณ์
4. ผู้เรียนทำแบบประเมินการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม

การประเมินผล

1. การตรวจสอบคำตอบของผู้เรียนที่ผู้สอนชักถามระหว่างเรียน
2. การตรวจแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน
3. การตรวจแบบประเมินการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม

สัปดาห์ที่ 2

ครั้งที่ 4

การเรียนรู้บนเว็บ

ขั้นการเรียนการสอน

เนื้อหาวิชาการสร้างสื่อการเรียนการสอน เรื่องที่ 1 ความหมาย คุณค่า คุณสมบัติของสื่อการเรียนการสอน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาและกิจกรรมในบทเรียนเพิ่มขึ้น โดยการเรียนรู้ร่วมกันผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ต
2. เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละทีมร่วมกันสรุปเนื้อหา และออกแบบสื่อ power point วางแผนเพื่อนำเสนอในห้องเรียนและบนเว็บໄต้

กิจกรรมการเรียนรู้

1. การให้ผู้เรียนแต่ละทีมค้นหานาครอปป์บาร์ และถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล ศึกษาค้นคว้าเนื้อหาข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนบนเว็บ การเรียนรู้บนเว็บอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ตโดยใช้เครื่องมือที่แต่ละทีมตกลงกัน

2. การให้ผู้เรียนแต่ละทีมสรุปเนื้อหาความรู้จากการเรียนรู้ในห้องเรียนปกติ และบนเว็บให้สอดคล้องกับทักษะการคิดวิเคราะห์ นำมาออกแบบและวางแผนการนำเสนอในสัปดาห์สุดท้ายทั้งในห้องเรียนปกติและบนเว็บ

การประเมินผล

1. การตรวจสอบผลงานการศึกษาค้นคว้าเนื้อหาข้อมูลเกี่ยวกับบทเรียนบนเว็บ
2. การตรวจสอบผลการออกแบบและวางแผนการนำเสนอ

สัปดาห์ที่ 3

ครั้งที่ 5

การเรียนรู้บนเว็บ

เนื่องในเวลาการเรียนรู้บนเว็บ (online) อาจเป็นแบบประสานเวลา (synchronous) หรือไม่ประสานเวลา (asynchronous) ขึ้นอยู่กับข้อตกลงของสมาชิกของแต่ละทีม

ขั้นการเรียนการสอน

เนื้อหาวิชาการสร้างสื่อการเรียนการสอนเรื่องที่ 2 ประเภทของสื่อการเรียนการสอน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละทีมเรียนรู้เนื้อหาและกิจกรรมในบทเรียน เรื่องที่ 2 จากเอกสารประกอบการเรียนรู้ และเนื้อหาบทเรียนบนเว็บ
2. เพื่อให้สมาชิกของแต่ละทีมได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาและกิจกรรมบทเรียนผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ต โดยใช้เครื่องมือตามที่ตกลงกัน
3. เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละทีมสามารถเชื่อมโยงประยุกต์เนื้อหาบทเรียนให้สอดคล้องกับทักษะการคิดวิเคราะห์ ได้แก่ การจำแนก การจัดหมวดหมู่ การสรุป การประยุกต์ และการคาดการณ์ได้
4. เพื่อให้สมาชิกแต่ละทีมร่วมกันสรุปเนื้อหา และออกแบบสื่อเพื่อนำเสนอในห้องเรียน และบนเว็บ

กิจกรรมการเรียนรู้

1. การนำเสนอสู่บุคลากรด้วยสื่อมัลติมีเดีย เรื่อง ประเภทของสื่อการเรียนการสอน ผู้เรียนแต่ละทีมศึกษาเนื้อหาและกิจกรรมจากเอกสารประกอบการเรียนรู้ และการศึกษาค้นคว้าเนื้อหาข้อมูลบนเว็บการเรียนรู้ และเว็บอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. การช่วยกันทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนบนเว็บ ซึ่งเป็นแบบฝึกหัดเรื่องประเภทของสื่อการเรียนการสอนที่ประยุกต์ให้สอดคล้องกับลักษณะการคิดวิเคราะห์ ได้แก่ การจำแนก การจัดหมวดหมู่ การสรุป การประยุกต์ และการคาดการณ์ โดยผู้เรียนแต่ละทีมศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมทั้งที่เป็นรูปภาพ แผนภูมิ แผนภาพ และข้อความจากเว็บอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้คำตอบหรือกิจกรรมที่หลากหลายและครอบคลุมประเด็นคำถามให้มากที่สุด
3. การสนทนากิปปาราย และสรุปเนื้อหาความรู้ในแบบฝึกหัดของแต่ละทีมให้สอดคล้องกับทักษะการคิดวิเคราะห์
4. ออกรอบวางแผนในการนำเสนอสื่อสื่อนำเสนอทั้งในห้องเรียนปกติและบนเว็บ
5. การทำแบบประเมินการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม

การประเมินผล

1. การสังเกตพฤติกรรมการร่วมกิจกรรม เช่น การค้นหา การสนทนา และการอภิปราย
2. การตรวจแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน
3. การตรวจผลงานการสรุปเนื้อหาความรู้
4. การตรวจผลงานการออกแบบ และวางแผนในการนำเสนอสื่อสื่อ power point
5. การตรวจแบบประเมินการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม

สัปดาห์ที่ 4

ครั้งที่ 6

การเรียนรู้บนเว็บ

ขั้นการเรียนการสอน

เนื้อหาวิชาการสร้างสื่อการเรียนการสอน เรื่องที่ 3 หลักการเลือกสื่อการเรียนการสอน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละทีมเรียนรู้เนื้อหาและกิจกรรมในบทเรียน เรื่องที่ 3 จากเอกสารประกอบการเรียนรู้ และเนื้อหาบนบทเรียนบนเว็บ
2. เพื่อให้สมาชิกของแต่ละทีมได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาและกิจกรรมบทเรียนผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ต โดยใช้เครื่องมือตามที่ตกลงกัน
3. เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละทีมสามารถเชื่อมโยงประยุกต์เนื้อหานบทเรียนให้สอดคล้องกับทักษะการคิดวิเคราะห์ ได้แก่ การจำแนก การจัดหมวดหมู่ การสรุป การประยุกต์ และการคาดการณ์ได้
4. เพื่อให้สมาชิกแต่ละทีมร่วมกันสรุปเนื้อหา และออกแบบสื่อเพื่อนำเสนอในห้องเรียน และบนเว็บ

กิจกรรมการเรียนรู้

1. การนำเข้าสู่บบทเรียนด้วยสื่อมัลติมีเดีย เรื่อง ประเภทของสื่อการเรียนการสอน ผู้เรียนแต่ละทีมศึกษาเนื้อหาและกิจกรรมจากเอกสารประกอบการเรียนรู้ และการศึกษาค้นคว้าเนื้อหาข้อมูลบนเว็บการเรียนรู้ และเว็บอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. การช่วยกันทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนบนเว็บ ซึ่งเป็นแบบฝึกหัดเรื่องประเภทของสื่อการเรียนการสอนที่ประยุกต์ให้สอดคล้องกับลักษณะการคิดวิเคราะห์ ได้แก่ การจำแนก การจัดหมวดหมู่ การสรุป การประยุกต์ และการคาดการณ์ โดยผู้เรียนแต่ละทีมศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมทั้งที่เป็นรูปภาพ แผนภูมิ แผนภาพ และข้อความจากเว็บอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้คำตอบหรือกิจกรรมที่หลากหลายและครอบคลุมประเด็นคำถามให้มากที่สุด
3. การสนทนากิปราย และสรุปเนื้อหาความรู้ในแบบฝึกหัดของแต่ละทีมให้สอดคล้องกับทักษะการคิดวิเคราะห์
4. ออกแบบวางแผนในการนำเสนอด้วยสื่อนำเสนอทั้งในห้องเรียนปกติและบนเว็บ
5. การทำแบบประเมินการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม

การประเมินผล

1. การสังเกตพฤติกรรมการร่วมกิจกรรม เช่น การค้นหา การสนทนา และการอภิปราย
2. การตรวจแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน
3. การตรวจผลงานการสรุปเนื้อหาความรู้
4. การตรวจผลงานการออกแบบ และวางแผนในการนำเสนอด้วยสื่อ power point
5. การตรวจแบบประเมินการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม

สัปดาห์ที่ 5

ครั้งที่ 7

การเรียนรู้เป็นทีม

ขั้นการเรียนการสอน

เนื้อหาวิชาการสร้างสื่อการเรียนการสอน เรื่องที่ 4 ข้อดีและข้อจำกัดของสื่อการเรียนการสอน

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละทีมเรียนรู้เนื้อหาและกิจกรรมในบทเรียน เรื่องที่ 4 จากเอกสารประกอบการเรียนรู้ และเนื้อหาบทเรียนบนเว็บ
- เพื่อให้สามารถบอกแต่ละทีมได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาและกิจกรรม บทเรียนผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ต โดยใช้เครื่องมือตามที่ตกลงกัน
- เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละทีมสามารถเข้ามายังประยุกต์เนื้อหาบทเรียนให้สอดคล้องกับทักษะการคิดวิเคราะห์ ได้แก่ การจำแนก การจัดหมวดหมู่ การสรุป การประยุกต์ และการคาดการณ์ได้
- เพื่อให้สามารถแต่ละทีมร่วมกันสรุปเนื้อหา และออกแบบสื่อเพื่อนำเสนอในห้องเรียน และบนเว็บ

กิจกรรมการเรียนรู้

- การนำเสนอสู่บุคคลภายนอกด้วยสื่อมัลติมีเดีย เรื่อง ประเภทของสื่อการเรียนการสอน ผู้เรียนแต่ละทีมศึกษาเนื้อหาและกิจกรรมจากเอกสารประกอบการเรียนรู้ และการศึกษาค้นคว้าเนื้อหาข้อมูลบนเว็บการเรียนรู้ และเว็บอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- การช่วยกันทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนบนเว็บ ซึ่งเป็นแบบฝึกหัดเรื่องประเภทของสื่อการเรียนการสอนที่ประยุกต์ให้สอดคล้องกับลักษณะการคิดวิเคราะห์ ได้แก่ การจำแนก การจัดหมวดหมู่ การสรุป การประยุกต์ และการคาดการณ์ โดยผู้เรียนแต่ละทีมศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมทั้งที่เป็นรูปภาพ แผนภูมิ แผนภาพ และข้อความจากเว็บอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้คำตอบหรือกิจกรรมที่หลากหลายและครอบคลุมประเด็นคำถามให้มากที่สุด
- การสนทนากิปราย และสรุปเนื้อหาความรู้ในแบบฝึกหัดของแต่ละทีมให้สอดคล้องกับทักษะการคิดวิเคราะห์
- ออกแบบวางแผนในการนำเสนอด้วยสื่อนำเสนอทั้งในห้องเรียนปกติและบนเว็บ
- การทำแบบประเมินการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม

การประเมินผล

1. การสังเกตพฤติกรรมการร่วมกิจกรรม เช่น การคุ้นหา การสนทนา และการอภิปราย
2. การตรวจแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน
3. การตรวจผลงานการสรุปเนื้อหาความรู้
4. การตรวจผลงานการออกแบบ และวางแผนในการนำเสนอด้วยสื่อ power point
5. การตรวจแบบประเมินการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม

สัปดาห์ที่ 6

ครั้งที่ 8

การเรียนรู้เป็นทีม

ขั้นการเรียนการสอน

เนื้อหาการสร้างสื่อการเรียนการสอน เรื่องที่ 5 จิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละทีมเรียนรู้เนื้อหาและกิจกรรมในบทเรียน เรื่องที่ 5 จากเอกสารประกอบการเรียนรู้ และเนื้อหาบทเรียนบนเว็บ
2. เพื่อให้สามารถของแต่ละทีมได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาและกิจกรรมบทเรียนผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ต โดยใช้เครื่องมือตามที่ตกลงกัน
3. เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละทีมสามารถเชื่อมโยงประยุกต์เนื้อหาบทเรียนให้สอดคล้องกับทักษะการคิดวิเคราะห์ ได้แก่ การจำแนก การจัดหมวดหมู่ การสรุป การประยุกต์ และการคาดการณ์ได้
4. เพื่อให้สามารถแต่ละทีมร่วมกันสรุปเนื้อหา และออกแบบสื่อเพื่อนำเสนอในห้องเรียน และบนเว็บ

กิจกรรมการเรียนรู้

1. การนำเสนอบทเรียนด้วยสื่อมัลติมีเดีย เรื่อง ประเภทของสื่อการเรียนการสอน ผู้เรียนแต่ละทีมศึกษาเนื้อหาและกิจกรรมจากเอกสารประกอบการเรียนรู้ และการศึกษาค้นคว้าเนื้อหาข้อมูลบนเว็บการเรียนรู้ และเว็บอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. การช่วยกันทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนบนเว็บ ซึ่งเป็นแบบฝึกหัดเรื่องประเภทของสื่อการเรียนการสอนที่ประยุกต์ให้สอดคล้องกับลักษณะการคิดวิเคราะห์ ได้แก่ การจำแนก การจัดหมวดหมู่ การสรุป การประยุกต์ และการคาดการณ์ โดยผู้เรียนแต่ละทีมศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมทั้งที่

เป็นรูปภาพ แผนภูมิ แผนภาพ และข้อความจากเว็บอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้คำตอบหรือกิจกรรมที่หลากหลายและครอบคลุมประเด็นคำถามให้มากที่สุด

3. การสนทนากิปราย และสรุปเนื้อหาความรู้ในแบบฝึกหัดของแต่ละทีมให้สอดคล้องกับทักษะการคิดวิเคราะห์
4. ออกรูปแบบวางแผนในการนำเสนอด้วยสื่อนำเสนอทั้งในห้องเรียนปกติและบนเว็บ
5. การทำแบบประเมินการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม

การประเมินผล

1. การสังเกตพฤติกรรมการร่วมกิจกรรม เช่น การค้นหา การสนทนา และการอภิปราย
2. การตรวจแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน
3. การตรวจผลงานการสรุปเนื้อหาความรู้
4. การตรวจผลงานการออกแบบ และวางแผนในการนำเสนอด้วยสื่อ power point
5. การตรวจแบบประเมินการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม

สัปดาห์ที่ 7

ครั้งที่ 9

ในห้องเรียนปกติ เวลา 3 ชั่วโมง

ขั้นสรุปการเรียนการสอน

ช่วงที่ 1 วิชาการสร้างสื่อการเรียนการสอนทั้ง 5 เรื่อง และการปฏิบัติการสร้างสื่อการเรียนการสอน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนได้สรุปความรู้วิชาการสร้างสื่อการเรียนการสอนทั้ง 5 เรื่อง
2. เพื่อให้สามารถแต่ละทีมร่วมกันปฏิบัติการสร้างสื่อนำเสนอ เพื่อนำเสนอในห้องเรียนและบนเว็บ

กิจกรรมการเรียนรู้

1. การสนทนากิปราย และตอบประเด็นคำถามของผู้เรียนกลุ่มต่าง ๆ เกี่ยวกับความรู้ เรื่องการสร้างสื่อนำเสนอโดยผู้เรียนแต่ละทีม

2. การปฏิบัติการร่วมกันสร้างสื่อนำเสนอ ตามที่แต่ละทีมได้ออกแบบและวางแผนการนำเสนอด้วยในการเรียนรู้ครั้งที่ 4 – 8

การประเมินผล

1. การสังเกต การสนทนา การอภิปราย และความสนใจในการปฏิบัติการร่วมกัน
2. การตรวจผลงานสื่อนำเสนอ

สัปดาห์ที่ 8

ครั้งที่ 10

ในห้องเรียนปกติ เวลา 3 ชั่วโมง

ขั้นสรุปการเรียนการสอน

ช่วงที่ 2 วิชาการสร้างสื่อการเรียนการสอน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนได้แสดงผลงานการสร้างสื่อการนำเสนอ วิชาการสร้างสื่อการเรียนการสอน
2. เพื่อให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์และการทำงานร่วมกันเป็นทีมที่ได้รับจากการเรียนรู้แบบผสมผสาน
3. เพื่อทดสอบสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนที่สอดคล้องกับทักษะการคิดวิเคราะห์หลังเรียน
4. เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ผู้เรียนแต่ละทีมเลือกนำเสนอผลงานด้านสื่อนำเสนอในห้องเรียนปกติ 1 เรื่อง โดยทุกคนในทีมร่วมกันอธิบายและตอบข้อสงสัยจากเพื่อนต่างทีม ส่วนบนเว็บนำเสนอทุกรสื่อ
2. ผู้เรียนสนทนาและอภิปรายผลถึงประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียนรู้แบบผสมผสาน
3. ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน (post-test) ด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการสร้างสื่อการเรียนการสอน
4. ผู้เรียนทำแบบประเมินการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม
5. ผู้เรียนทำแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์

การประเมินผล

1. การตรวจความถูกต้องและความน่าสนใจของการนำเสนอ
2. การสังเกตจากการสนทนาระและการอภิปราย
3. การตรวจแบบทดสอบหลังเรียน
4. การตรวจแบบประเมินการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม
5. การตรวจแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้

ขั้นที่ 6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ระหว่างการทดลอง ได้ดำเนินการเก็บข้อมูล ดังนี้

1. ทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการสร้างสื่อการเรียนการสอนและการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการคิดวิเคราะห์
2. ให้นักศึกษาทำแบบฝึกหัดและผลงานระหว่างเรียน โดยใช้แบบฝึกหัดประจำเนื้อหาแต่ละเรื่อง
3. ให้นักศึกษาประเมินการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมภายในกลุ่ม โดยใช้แบบประเมินการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม

ขั้นที่ 7 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการสร้างสื่อการเรียนการสอนและทักษะการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังการทดลองด้วยค่าสถิติ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) และทดสอบความแตกต่างของคะแนนด้วยการทดสอบค่าที (t-test)

2. หาประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมจากผลรวมเฉลี่ยของคะแนนจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนและผลรวมเฉลี่ยของคะแนนการทำแบบทดสอบหลังเรียน (E_1 / E_2)

3. หาค่าเฉลี่ยของคะแนนการแสดงออกในการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม

ขั้นที่ 8 สรุปผลการทดลอง

การสรุปผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ จากกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม

เมื่อเสร็จลิ้นการทดลองใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม ผู้วิจัยได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้ เพื่อจะได้รับทราบปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่าง ๆ นำมาพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม ใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิจัยข้อมูลมีดังนี้

1. ค่าเฉลี่ยเลขคณิต

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{x}$ แทน ค่าแนวโน้ม
 $\sum x$ แทน ผลรวมของค่าแนวทั้งหมด
 N แทน จำนวนนักศึกษา

2. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$SD = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ SD แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum x$ แทน ผลรวมของค่าแนวทั้งหมด
 $\sum x^2$ แทน ผลรวมของค่าแนวแต่ละตัวยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนนักศึกษา
 x แทน ค่าแนวของนักศึกษาแต่ละคน

3. ประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม ตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สูตร E_1/E_2

$$E_1 = \frac{\left(\frac{\sum \chi}{N} \right)}{A} \times 100$$

$$E_2 = \frac{\left(\frac{\sum F}{N} \right)}{B} \times 100$$

เมื่อ E_1 คือ ประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมระหว่างเรียน

E_2 คือ ประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้แบบเมื่อทีมหลังเรียน

A คือ คะแนนเต็มของแบบทดสอบระหว่างเรียน

B คือ คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน

$\sum \chi$ คือ คะแนนรวมของแบบทดสอบระหว่างเรียน

$\sum F$ คือ คะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียน

N คือ จำนวนนักศึกษา

4. ประสิทธิผล (Effectiveness) โดยใช้วิธีการทดสอบความแตกต่างระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ t-test

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

เมื่อ D คือ ความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน

N คือ จำนวนนักศึกษา

$\sum D$ คือ ผลรวมของค่า D

$\sum D^2$ คือ ผลรวมของค่า D^2

5. ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความสามารถในการที่จะวัดเนื้อหาได้ตรงตามวัตถุประสงค์ใช้การตรวจสอบโดยการหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับวัตถุประสงค์
 $\sum R$ แทน ผลรวมจำนวนคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

6. ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบ (พ่วงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 129)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P แทน ค่าความยากของคำถามแต่ละข้อ
R แทน จำนวนผู้ตอบถูกในแต่ละข้อ
N แทน จำนวนผู้เข้าสอบทั้งหมด
เกณฑ์ความยากง่าย ระหว่าง 0.20 – 0.80

7. ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ

$$r = \frac{R_u - R_e}{\frac{N}{2}}$$

เมื่อ r แทน ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ
N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (กลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อน)
 R_u แทน จำนวนผู้ตอบถูกของข้อนี้ในกลุ่มเก่ง
 R_e แทน จำนวนผู้ตอบถูกของข้อนี้ในกลุ่มอ่อน
เกณฑ์ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป

8. ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ใช้วิธีการของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) จากสูตร KR-20

$$r_u = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ r_u	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ	
N	แทน	จำนวนข้อของแบบทดสอบ	
p	แทน	สัดส่วนของผู้ที่ทำได้ในข้อหนึ่ง ๆ หรือ $\frac{\text{จำนวนคนที่ถูก}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}$	
q	แทน	สัดส่วนของผู้ที่ทำผิดในข้อหนึ่ง ๆ หรือ $1 - p$	
S_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือฉบับนี้	

ตอนที่ 4 การประเมินการใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสาน

(รายละเอียดในบทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล)

ตอนที่ 5 การประเมินและรับรองรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

การประเมินและรับรองรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ มีการดำเนินการดังนี้

ขั้นที่ 1 การประเมินและรับรองรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกัน เป็นทีม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินและรับรองรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสาน จำนวน 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม การคิดวิเคราะห์ โดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) (ดูรายชื่อในภาคผนวก ก)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในตอนที่ 5 คือ แบบประเมินและรับรองรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์โดยผู้ทรงคุณวุฒิ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ขั้นที่ 2 นำเสนอเผยแพร่รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสาน และเงื่อนไขการนำรูปแบบการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นไปใช้